

ÚPN SÚ PONĚTOVICE

II. ETAPA PROGRAMU OBNOVY VESNICE

Územní plán sídelního útvaru P O N Ě T O V I C E

II. etapa Programu obnovy vesnice

Textová část : - návrh

Odběratel : Okresní úřad Brno-venkov
referát regionálního rozvoje a územního
plánování
Moravské nám.6, 601 70 Brno

Dodavatel : PROJEKCE
Ing.arch. Lea Vojtová
Veveří 114, 616 00 Brno

PROJEKCE
Ing. arch. Lea VOJTOVÁ
616 00 BRNO, Veverí 114

Zpracovatelé : Technická infrastruktura
vodovod, kanalizace
Ing. Milan Přinosil

Energetika
Ing. Milan Hanuš

Doprava
Ing. Zdena Šamánková

Tvorba a ochrana životního prostředí
Ing. Draga Kolářová
RNDr. Jiří Kocián
Ekologické projektování
Čejkovická 41, Brno

Schváleno 26.5.1996 Obecním zastupitelstvem v Konečnické

ONDŘÁEK LADISLAV - starosta

Ladislav Ondráček

Brno, listopad 1994

Obsah textové části

1.0	<u>Úvod</u>	str. 6
1.1.	Zadání	
1.2.	Mapové podklady	
1.3.	Vymezení řešeného území	
1.4.	Předcházející územně-plánovací dokumentace	
1.5.	Postup zpracování územního plánu	
2.0	<u>Širší územní vztahy</u>	7
2.1.	Správní vztahy	
2.2.	Dopravní vztahy	
2.3.	Aktivity území	
3.0	<u>Základní charakteristika řešeného území</u>	8
3.1.	Základní charakteristika krajiny	
3.2.	Základní charakteristika stávající zástavby	
3.3.	Doporučené vývojové usměrnění charakteru zástavby	
3.4.	Odkaz na specifické charakterist. řešeného území	
4.0	<u>Obyvateľstvo</u>	12
4.1.	Stav obyvateľstva dle výsledku sčítání v r.1991	
4.2.	Demografické složení obyvateľstva 1991	
4.3.	Věková struktura obyvateľstva v r.1991	
4.4.	Předpokládaný vývoj obyvateľstva a jeho skladby	
5.0	<u>Bytový fond</u>	13
5.1.	Údaje k současnému stavu bytového fondu	
5.2.	Prognóza vývoje bytového fondu	
5.3.	Bilance navrhovaných lokalit RD (orientační)	
5.4.	Celková bilance vývoje bytového fondu, bytů a obyvatel	
6.0.	<u>Občanská vybavenost</u>	14
6.1.	Zhodnocení současného stavu	
6.2.	Rozvoj základní občanské vybavenosti	
6.2.1.	Školství a výchova	
6.2.2.	Kultura a osvěta	
6.2.3.	Tělovýchova a sport	
6.2.4.	Zdravotnictví	
6.2.5.	Maloobchodní síť	
6.2.6.	Veřejné stravování	
6.2.7.	Nevýrobní služby	
6.2.8.	Výrobní a opravářenské služby	
6.2.9.	Správa a řízení	
6.3.	Vyšší občanská vybavenost	
6.4.	Orientační bilanční tabulka občanské vybavenosti pro 435 obyvatel	
	Tabulka č.1,2	18-19

7.0	<u>Výroba</u>	20
7.1.	Koncepce umístění výrobních ploch	
7.2.	Zemědělská výroba	
7.3.	Lesnictví, tabulka	
8.0	<u>Rekreace a cestovní ruch</u>	21
9.0	<u>Doprava</u>	22
9.1.	Základní údaje	
9.2.	Současný stav silnic	
9.3.	Návrh komunikační sítě	
9.4.	Železniční doprava, hromadná doprava	
9.5.	Statická doprava	
9.6.	Pěší a cyklistický provoz	
9.7.	Dopravní zařízení	
9.8.	Ochranná hluková pásma	
10.0	<u>Vodní hospodářství</u>	26
10.1.	Zásobování vodou	
10.2.	Odkanalitování	
10:3.	Vodní toky	
11.0	<u>Energetika a spoje</u>	31
11.1.	Zásobení el.energií	
11.1.1.	Úvod	
11.1.2.	Stávající stav výkonových podkladů	
11.1.3.	Zhodnocení mech.a techn.stavu distribuce sítě NN a VN	
11.1.4.	Zhodnocení konfigurace distribuční NN a VN	
11.1.5.	Předpokládaný rozvoj bytového fondu a potřeba el.pr.	
11.1.6.	Rámcový návrh řešení sítě VN	
11.1.7.	Rekapitulace aproximativních investičních nákladů do elektrického zatížení	
11.2.	Telekomunikace	
11.3	Zásobování plynem	
12.0	<u>Ochrana a tvorba životního prostředí</u>	37
12.1.	Životní prostředí	
12.1.1.	Ochrana ovzduší	
12.1.2.	Ochrana vod	
12.1.3.	Ochrana půdy	
12.1.4.	Ochrana bioty	
12.1.5.	Nakládání s odpady	
12.1.6.	Ochrana před hlukem	
12.1.7.	Ochrana krajinného rázu	
12.2.	Kostra ekologické stability	
12.3.	Územní systém ekologické stability	
12.4.	Trvalé vegetační formace v území	
12.4.2.	Urbanistická kategorizace trvalých vegetačních formací	
12.4.3.	Význam jednotlivých kategorií zeleně v území	
12.4.4.	Zásady tvorby zeleně	
12.4.5.	Zásady péče o veřejnou zeleň	

12.4.6. Vegetace v intravilánu

13.0	<u>Památková péče</u>	54
13.1.	Hodnocení z hlediska památkové kvality	
13.2.	Archeologické lokality	
14.0	<u>Ochranná hygienická a technická pásma</u>	56
14:1.	Ochranná pásma hygienická	
14.2.	Ochranná pásma hygienická	
15.0	<u>Návrh regulativů územního rozvoje</u>	57
15.1.	Závazné zásady rozvoje	
15.2.	Rozvojové směrnice	
15.3.	Vymezení ploch pro veřejně prospěšné stavby	
16.0.	<u>Zábor zemědělského půdního fondu</u>	59
16.1.	Úvod	
16.2.	Důvody k výběru lokalit a předpokládané důsledky navrhovaného řešení na ZPF	
16.3.	Popis lokalit pro rozvoj obce	
16.4.	Základní odvody za odnětí půdy	

1.0 Úvod

1.1. Zadání

Referát regionálního rozvoje a územního plánování Okresního úřadu Erno-venkov objednal v rámci "Programu obnovy vesnice" zpracování územního plánu sídelního útvaru Ponětovice. Zakázka č.7/93 byla potvrzena smlouvou o dílo dne 11.11.1993

Koncepci ÚPN SÚ Ponětovice předcházelo vypracování průzkumů a rozborů sestávajících z části textové, výkresové a foto-dokumentace.

Základním podkladem pro zpracování konceptu územního plánu sídelního útvaru Ponětovice byly "Územní a hospodářské zásady", vypracované RRR Okresního úřadu Erno - venkov a projednané dne 4.11.1993. Návrh ÚPNSÚ byl zpracován na základě projednaného konceptu a dopracován ve smyslu soukromého stanoviska pořizovatele ze dne 10.10.1994.

1.2. Mapové podklady

Při zhotovení základních situací současného stavu v měřítku 1 : 1000 se vycházelo z map Geodézie a kartografie. Základní situace 1 : 2000 byla pořizena seřazením sekcí technicko - hospodářské mapy a doplněna vrstevnicemi zvětšenými z odvozené mapy 1 : 5000.

Situace byly doplněny o údaje zjištěné při provádění průzkumů a rozborů.

Míra přesnosti situace je odvislá od popsaného postupu, proto je zapotřebí u konkrétních investičních akcí provést podrobné výškopisné a polohopisné geodetické zaměření.

1.3. Vymezení řešeného území

Maximální rozsah řešeného prostoru je dán hranicí katastrálního území obce o rozloze 241 ha. Koncepce ÚPN je zaměřena především na zastavěné území obce včetně ploch s předpokládaným rozvojem zástavby.

1.4. Předcházející územně-plánovací dokumentace

Pro obec Ponětovice nebyla dosud zpracována žádná komplexní územně - plánovací dokumentace. Pouze v rámci širších územních vztahů města Brna jsou Ponětovice zahrnuty do rozborové dokumentace Brněnská sídelní regionální aglomerace z r.1985 a zájmové území města Brna z r.1987. Postupně probíhala nová výstavba na volných plochách v centru obce a v organizované výstavbě podél tratě a jihovýchodní části obce a podél nové ulice za železniční tratí.

Důvodem pro zpracování ÚHD je potřeba vytvořit zákonný podklad pro rozhodování o využití území a o umístění nových atraktivit při současném respektování kapacity území i soukromého vlastnictví pozemků a nemovitostí.

Zhotovovaná dokumentace vychází ze směrnic vyhlášky č.84/76 Sb. o územně plánovacích podkladech a územně plánovací dokumentaci ve znění vyhlášky č.277/1992 Sb.

1.5. Postup zpracování územního plánu

ÚPN SÚ bude zpracován dle příslušných směrnic ve dvou etapách, konceptu a čistopisu. Dokončený koncept byl předložen k veřejno právnímu projednání. Konečný návrh územního plánu byl vypracován na základě pořizovatelem vyhotoveného souborného stanoviska s podmínkami pro úpravu a doplnění navrhovaného řešení a s pokyny pro ukončení práce.

2.0 Širší územní vztahy

2.1. Správní vztahy

Obec Ponětovice je venkovským sídlem s převažující obytnou funkcí. Ve struktuře osídlení má obec přímé vztahy k vyššímu územnímu celku-městu Brnu a k Brněnské sídlení aglomeraci. Obec Ponětovice jako středisko místního významu má pouze základní vybavenost a za vybaveností vyššího typu spadáje přímo k sousedním Šlapanicím a městu Brnu, jakožto středisku regionálního významu. Nejbližšími obcemi jsou na jihu Kobylnice, na jihovýchodní obec Prace, na východě Blažovice, na severu Jiříkovice a na severozápadě Šlapanice.

Z hlediska pracovních příležitostí je rovněž zřejmá vazba na vyšší územní jednotku Brno a na blízké Šlapanice. Směrem východním se nachází město Slavkov. Organizačně jsou Ponětovice samostatnou obcí okresu Brno - venkov s vlastním obecním úřadem.

2.2. Dopravní vztahy

Obec Ponětovice se nachází 12 km východně od Brna, v těsné blízkosti Šlapanic (1,5-2,0 km). Na severním okraji obce je železniční zastávka trati Erno-Trenčianská Teplá. Železniční trať lemuje východní okraj zastavby obce a odděluje novou jednostrannou zastavěnou ulici.

V obci se kříží komunikace III.třídy č.15278

Šlapanice-Ponětovice-Kobylnice se silnicí

Kohlenka-Jiříkovice-Ponětovice III/4174 a silnicí

Ponětovice-Prace III/4178.

Ve směru Jiříkovice je možné napojení na dálnici D1

Erno-Holubice v prostoru motorestu Rohlenka.

Hlavní dopravní spojení s Brnem zajišťuje vlaková doprava s vyhovující frekvencí spojů. Doplnkový charakter má autobusové spojení přes Šlapanice, přičemž ve Šlapanicích je ukončena brněnská hromadná doprava (trolejbus) ve vzdálenosti cca 2,5 km.

2.3. Atraktivita území

Katastr obce tvoří převážně intenzivně využívaná zemědělská krajina, poznamenaná negativními dopady velkovýrobního způsobu hospodaření. Krajina postrádá souvislé zalesněné plochy. Specifické přírodní kvality jsou soustředěny v údolí Rokytnice s přilehlým okolím.

Na Rokytnici při severovýchodním okraji obce se nachází rozsáhlá vodní nádrž pro závlahy s vybudovanou strojovnou, budovaná v padesátých letech a známá pod názvem Ponětovický rybník. Tento rybník o ploše 13 ha je největší vodní nádrž v okrese Erno-venkov. Je využíván pro rybochovné a rekreační účely, plní též funkce ochrannou.

Hlavní atraktivitou území je vyhlášená památková zóna bojiště bitvy u Slavkova, jejíž významnou součástí je katastr Ponětovic s blízkostí historických památek - Žuráři, Mohyla míru, Santon. Zázemí s kulturně historickým potenciálem představuje město Slavkov.

V minulých letech se tato historická událost připomínala hlavně vzpomínkovými akcemi, konanými každoročně v prvním prosincovém týdnu. Do budoucna je nutno vytvořit předpoklady pro vybudování atraktivit cestovního ruchu jak v jednotlivých obcích, tak v krajině pro celoroční využívání areálu je nutno navrhnout kapacity pro ubytování, rekreaci, stravování zřídit turistické okruhy a cyklistické stezky. Navíc lze uvažovat s využitím prostorových možností pro aplikaci podnikatelských aktivit výrobního rázu.

3.0 Základní charakteristika řešeného území

3.1. Základní charakteristika krajiny

Výměra katastrálního území Ponětovice činí 241 ha. Převážná část plochy je zemědělsky využívána. Plocha zemědělské půdy činí 205 ha, z toho orná půda 190 ha, zahrady a sady 9 ha, louky a pastviny 6 ha. Lesní půda 2 ha, vodní plochy činí 14 ha. Zastavěné plochy zaujímají 4 ha, ostatní plochy 19 ha. Relief krajiny má ráz nížinné pahorkatiny s plochými nevýraznými hřbety a mělkými, široce rozvěřenými údolími. Osu tvoří plochý hřbet, spadající ke Zlatému potoku a sevřený na

severu údolím Rokytnice a bočním údolím, kterým protéká vodoteč od nádrže Grunty, na jihu údolím Prateckého potoka. Území je součástí Dyjsko-svrateckého úvalu s podcelkem Pracká pahorkatina a okrskem Šlapanická pahorkatina. Obec Ponětovice leží v nadmořské výšce 200 m.n.m., terén je svažité směrem ke Šlapanicím. V rozlehlém území jsou dominantními prvky tvaroženský kopec Padélek 306 m.n.m., Žuráň 286 m.n.m. a Pratecká návrší 325 m.n.m.

Důležitým činitelem, působícím na reliéf území at' přímo, nebo zprostředkovaně, je člověk. Jeho působení je sice krátkodobé, avšak o to intenzivnější. Negativní dopady lidské činnosti se projevují zejména větrnou a vodní půdní erozí a snížením přirozených estetických hodnot krajiny.

Území ponětovického katastru přísluší do povodí Řičky (Zlatého potoka). Říční síť sestává ze Zlatého potoka tvořícího západní hranici katastru a jeho levostranných přítoků-Rokytnice a Prackého potoka. Není tedy v porovnání s okolní zemědělskou krajinou tak řídká. Soutok Řičky a Rokytnice při západním okraji obce je poměrně výrazným hydrografickým uzlem, odtud dále po proudu je již Řička nazývána Zlatým potokem. Vodní toky se vyznačují nevyrovnaným vodním režimem. Jejich koryta jsou beze zbytku regulovaná-napřimaná a zahloubená, což kromě ztráty krajinářské kvality znamená i snížení samočisticí schopnosti. Při severovýchodním okraji obce se nachází rozsáhlá vodní nádrž Ponětovický rybník o ploše 13 ha, sloužící pro rybolovné a rekreační účely. Rybník je napojen na závlahovou soustavu, v současné době s ohledem na finanční náročnost odstavenou.

3.2 Základní charakteristika stávající zástavby

Zastavěný prostor obce má výměru 4 ha, t.j. 1,66% plochy katastrálního území.

Obec patří ke starému sídelnímu útvaru k jehož hmotové struktuře přináležela pravděpodobně pluzina dělených úseků, rozkládajících se v příznivých terénních podmínkách. Má zachovanou původní návěsí strukturu s tradiční funkční návazností - obytná část, hospodářské zázemí, zahrada, pole. Domy na návsi jsou řazeny těsně vedle sebe a orientovány podélně, okapovou stranou do návsi, tvoří souvislou uliční frontu. Ve dvorních traktech se výrazně uplatňují stodoly, které se projevují i v dálkových pohledech při vjezdu do vsi. Na návěs navazuje v severní části prostorově ucelená drobná zástavba domkařů. Jsou zde drobná obytná stavení s menším hospodářstvím a s malou zahradou nebo i bez zahrady.

Nová zástavba je převážně v jednostranně zastavěných ulicovkách podél železniční trati a v ulici Nová za trati. Tradičním stavebním materiálem zde byl kámen, převážně však cihly z místních cihelen. Cihelna stávala i v Ponětovicích.

Domy byly přízemní, omítnuté, pravidelně bílené. Nedochovaly se zmínky o výraznějších stavebních detailech, pouze vrata byla segmentově či půlkruhově zalutá. Štuková výzdoba fasád byla postupně při opravách ostraňována, zůstalo pouze ploché lemování šambrán okenních otvorů, dveří, vjezdových vrat.

Podrobný rozbor zástavby obce včetně kulturně historické hodnoty a stavebně technického stavu objektů je obsažen v dokumentaci průzkumů a rozborů. V obci se vyskytují dva typy objektů s obytnou funkcí:

- tradiční komplexy statků a zemědělských usedlostí s výrazným členěním na obytnou část, hospodářské trakty a zázemí zahrad a sadů. Jsou většinou jednopodlažní s okapovou orientací.
- Mladší a novodobá zástavba 1-2 podlažních rodinných domků řadových nebo dvojdomků se sedlovými střechami a víceméně provizorním hospodářským zázemím hospodářských přístaveb dodatečně zřizovaných.

V průzkumech a rozbořech byly zástavby vyhodnocena z hlediska kulturně historické hodnoty v následujících kategoriích (podrobně viz kap.13.0).

- a) V obci se nenacházejí budovy zařazené do seznamu nemovitých kulturních památek.
- b) Stavby hmotově tradiční, nenarušující strukturu sídla-do této skupiny je možno zařadit většinu objektů na návsi, které mají tradiční tvarovou a hmotovou podobu, původní konstrukce. Pozornost je třeba věnovat objektům na spodním, t.j. západním okraji návsi při vjezdu do obce. Na pravé straně dse jedná o komplex zbytkového statku, který utrpěl necitlivým využíváním ZD včetně dostavby ocelových skladových hal v jeho bezprostředním sousedství. Statek má zachovalý portál a stavební struktura s vnitřním dvorem, nevhodná je aplikace plechové střešní krytiny. Dále sem patří nárožní dům na opačné straně, komplex bývalé hospody, kaple se zvonící, komplex drobné husté zástavby Chaloupky.
- c) Stavby ostatní, běžného charakteru a novostavby-jedná se o všechny ostatní objekty více nebo méně ovlivňující vzhled obce, které se svou hmotou nevymykají měřítku prostředí.
- d) Stavby rušivé s architektonickými a estetickými závadami ocelové kolny u vjezdu do obce, ploché střechy, nevhodné detaily apod.

3.3 Doporučené vývojové usměrnění zástavby

V rámci dostaveb, modernizací i novostaveb je nutno respektovat hladinu, t. j. maximálně do dvou nadzemních podlaží. Jednotlivé uliční tahy, respektive jejich úseky by měly být vzájemně přizpůsobeny výškovou úrovní, napojením říms, tvarem střech, základním ztvárněním uličních fasád, předzáhrádek i průběžných chodníků.

V návrhu ÚPSÚ jsou pro rozvoj bydlení vybaveny některé plochy a proluky v rámci stávajícího zastavěného území, dále je počítáno s rekonstrukcí a novým osídlením neobydlených domů (cca 10-15).

Obec nemá na plochách mezi železniční tratí a tokem Rokytnice předpoklady pro plošný hromadný rozvoj obytné zástavby. Jediná možná rozvojová plocha se nabízí zástavbou druhé t. j. jižní strany ulice Nová, která však leží v linii isochory 85 dB hlukového pásma brněnského letiště Tuřany. Výstavby obytných domů, uvažovaná pak výhledová rezerva, je podmíněna aplikací odpovídajících protihlukových opatření, která se promítnou do investiční náročnosti objektů. V zásadě lze konstatovat, že obec nemá předpoklady pro výrazný plošný rozvoj obytné zástavby.

Na ploše vymezené obloukem železniční tratí, jižním okrajem stávající zástavby a na západě biokoridorem Zlatého potoka je navržena zona pro rozvoj přiměřených podnikatelských aktivit charakteru řemeslné nebo kusové až maloseriové výroby bez negativních vlivů na životní prostředí a bez velkých nároků na dopravu a energetické zajištění. Rozvoj podnikatelských aktivit je žádoucí pro ekonomický potenciál obce.

Podél toku Zlatého potoka souběžně s biokoridorem (při respektování jeho min. 20 m šířky o břehové hrany) je ponechán koridor pro výhledovou přeložku silnice III/15278 Šlapanice-Kobylnice. Realizace této přeložky se jeví v dohledné době problematická s ohledem na značnou investiční náročnost (nutnost vybudování podjezdu pod železniční tratí) ve vztahu k nevelké dopravní zátěži.

Všechny rozvojové plochy pak pro bydlení, tak i pro podnikání jsou navrhovány s ohledem na únosné využití kapacity území, na předpokládaný zájem o výstavbu, i s ohledem na konfiguraci terénu a konturu krajiny při dálkových pohledech. Je kladen důraz na zachování měřítka prostředí venkova a nezhoršování životního prostředí obce.

Nová Rokytnice s návazující rozsáhlou loukou a Fenštovický rybník bude žádoucí využít pro sportovní a rekreační aktivity ve vztahu k atraktivitě Slavkovského bojiště. Nutným předpokladem je dobudování potřebného zázemí (parkoviště, stravovací zařízení apod).

3.4. Odkaz na specifické charakteristiky řešeného území

Charakteristika reliefu krajiny, kategorizace půdních podmínek, klimatických podmínek, vodních toků a biogeografického členění je uvedena v textové části k průzkumům a rozborům.

4.0 Obyvatelstvo

4.1 Stav obyvatelstva dle výsledků sčítání 1991

rok	1970	1980	1991
počet obyvatel	343	343	315

4.2 Demografické složení obyvatelstva 1991

celkem	muži	ženy	ženy v %
315	150	165	52,3 %

4.3. Věková struktura obyvatelstva 1991

trvale bydlících	315	100%
z toho		
předproduktivní věk	69	22%
produktivní věk	145	46%
poproduktivní věk	101	32%

4.4. Předpokládaný vývoj obyvatelstva a jeho skladby

Ve sledovaném období je zaznamenán pokles počtu obyvatel. Tento pokles je přirozeným důsledkem absence ekonomických aktivit v obci, omezeným možnostem rozvoje a zejména blízkostí města Brna s nabídkou pracovních příležitostí. Ani do budoucna nelze počítat s rozvojem obce, bude však žádoucí její stabilizace na minimálně dnešní úrovni s využitím možností rozvoje drobného podnikání, a s využitím atraktivity slavkovského bojiště pro rozvoj rekreace a cestovního ruchu při zohlednění trvalých přírodních předpokladů (biokoridor Rokytnice a Zlatého potoka, Ponětovický rybník).

5.0 Bytový fond

5.1. Údaje k současnému stavu bytového fondu

Vývoj bytového fondu (trvale obydlené byty)

	1960	1970	1980	1991
celkem	103	103	105	102
z toho rodinné domky			103	101
počet obyvatel/byt			3,33	3,12

Stávající bytový fond tvoří převážně obytná zástavba charakteru zemědělských usedlostí v centrální zóně a novodobě rodinné domky řadové, dvojdomky i volně příměstského typu.

5.2. Prognóza vývoje bytového fondu

Stanovení prognostických údajů pro vývoj počtu obyvatel s tím související výstavbou a přestavbou bytového fondu je v současné době dynamického společenského ekonomického vývoje je hospodářství zněčně obtížné. Z tohoto důvodu je prognóza postavena na posouzení možností využití vhodných ploch pro rozvoj bydlení venkovského charakteru, vycházejících z tradičních forem statků pro přiměřené podnikatelské aktivity služby, agroturistiku a krátkodobou rekreaci.

Aktuální je využití neobydlených domů, kterých jev obci 10-15. Výhledové rezervy rozvoje a dostavby skýtají představu o maximálním kapacitním využití území při zachování sídelní struktury Ponětovic, aniž by došlo k narušení jedinečnosti charakteru zástavby a jejího začlenění do krajiny.

Bilance lokalit obytné zástavby je patrna z následující tabulky.

5.4. Celková bilance vývoje bytového fondu, bytů a obyvatel

Položka	počet objektů	počet bytů	počet obyv.	počet obyvatel v bytě
Výchozí stav	118	102	315	3,12
Využití opuštěných objektů	-	16	48	
Výstavba	4	4	12	
Stav ÚPN /návrh/	122	122	375	3,07
Rezerva	20	20	60	
Konečný stav	142	142	435	3,06

Poznámka:

Ve výchozím stavu vyjadřuje počet objektů počet obyvatelných budov včetně rekreačních objektů. V tabulce není kalkulováno s odpadem bytového fondu vlivem změny funkce na rekreační, případně podnikatelské aktivity, neboť jeho rozsah v současné době nelze ani přibližně odhadnout.

6.0 Občanská vybavenost

6.1. Zhodnocení současného stavu

Bilance současného stavu občanské vybavenosti je uvedena v textové i výkresové části průzkumů a rozborů Ponětovic.

Současná základní občanská vybavenost odpovídá vcelku velikosti obce. Pro zlepšení na úseku obchodu a služeb bude rozhodující úspěšnost podnikání v podmínkách tržní ekonomiky. V současné době již vznikají některé soukromé činnosti. Pro jejich rozvoj je nutno vytvořit odpovídající územní předpoklady.

Vyšší vybavenost je pokryta vazbou na zařízení v sousedních Šlapanicích a městě Brně.

Fyzicky existují v obci níže uvedené objekty charakteru občanské vybavenosti:

- Farní kostel - ve Šlapanicích, v obci zvonice, připravuje se výstavba kaple
- Hřbitov - ve Šlapanicích
- Obecní úřad - v místě, v budově bývalé školy
- Základní škola - ve Šlapanicích, v Jiřikovcích
- Místní lidová knihovna - obecní zařízení v budově bývalé školy

- Zdravotní středisko - ve Šlapanicích
- Poradna pro matky s dětmi - ve Šlapanicích
- Zařízení Po - hasičská zbrojnice
- Mateřská škola - v budově pro školy, využívána rovněž občany Šlapanic
- Kulturní zařízení - samostatný objekt pro kulturní účely v obci není, využívá se však pro příležitostné akce budovy školy. Pro společenské, sportovní a jiné zájmové akce je využíván prostor hřiště pod rybníkem (taneční parket, provizorní občerstvení, sportoviště - nohejbal, volejbal).
- Restauriční zařízení obec po zrušení pohostinství u zvonice nemá - bylo by účelné zvážit jeho obnovení.
- Prodejna potravin - v ulici u železniční trati
- Provozy služeb a podnikatelské aktivity v obci prakticky nejsou. V oblasti služeb je obec závislá na Šlapanicích a Ernu.

6.2. Rozvoj základní občanské vybavenosti

6.2.1. Školství a výchova

Školu obec nemá, využívá se dojíždka do Šlapanic. S ohledem na počet obyvatel se ani nepočítá se zřízením. Předškolní výchova bude i nadále využívat MŠ v prostoru bývalé školní budovy.

6.2.2. Kultura a osvěta

Ke kulturním účelům budou i nadále využívány prostory bývalé školy a venkovní prostor sportoviště a tanečního parketu pod rybníkem.

6.2.3. Tělovýchova a sport

Kromě dětského hřiště u mateřské školy je v obci sportoviště pod rybníkem. Tento prostor bude nutno dobudovat o potřebné zázemí.

6.2.4. Zdravotnictví

Základní zdravotní služby budou i nadále poskytovat sousední Šlapanice.

6.2.5. Maloobchodní síť

6.2.6. Veřejné stravování

6.2.7. Nevýrobní služby

6.2.8. Výrobní a opravárenské služby

Rozvoj občanské vybavenosti ve vyjmenovaných kategoriích bude zásadně závislý na rozvoji soukromého podnikání regulovaného tržními mechanismy. Z tohoto důvodů nelze předem specifikovat rozsah ani lokalizaci podnikatelských aktivit v této sféře zejména v obci s poměrně malým zázemím obyvatel a tudíž i zákazníků.

Významnou roli může sehrát skutečnost, že obec je součástí území Slavkovského bojiště, což dává předpoklad výrazného rozvoje cestovního ruchu. Pro využití této atraktivity bude nutné vytvořit odpovídající zázemí stravovací, ubytovací, rekreační.

Stavební fond v obci skýtá v hospodářských traktech původně zemědělských usedlostí po jejich přiměřené rekonstrukci značné prostorové možnosti pro realizaci vhodných provozů. Zemědělské usedlosti tvoří tradičně vyvážený komplex smíšených funkcí bydlení a ekonomických aktivit, jejichž rozvojem nedojde k narušení struktury a obrazu vesnického prostředí, naopak umožní racionální využití pro obec charakteristických objektů. Nezbytnou podmínkou tohoto principu je však aplikace takových provozů, které nenaruší životní prostředí obce hlukem, exhalacemi a nadměrnou dopravou. Jistou zárukou v tomto smyslu je limitovaná velikost jednotlivých ploch. Při lokalizaci příslušných aktivit (zejména v oblasti služeb a maloobchodu) je nutno zvažovat optimální rozmístění z hlediska docházkové vzdálenosti a frekventovanosti uličních, příp. návesních prostorů.

V tomto směru by bylo vhodné, aby se samosprávné orgány snažily vhodnými prostředky uvedené aktivity ovlivňovat a usměrňovat - např. výkupem případně uvolněných objektů a jejich účelovým pronájmem.

6.2.9. Správa a řízení

Obecní úřad je umístěn v budově bývalé školy.

6.3. Vyšší občanská vybavenost

Ve sféře vyšší občanské vybavenosti jsou Ponětovice odkázány na dojíždku do Šlapanic a města Brna.

Pro rozvoj vyšší občanské vybavenosti nemá obec s ohledem na

svou velikost předpoklady, nelze však vyloučit, spíše je možno předpokládat podnikatelské záměry spojené s rozvojem cestovního ruchu v rámci atraktivity slavkovského bojiště - viz. odd. 6.2.5 - 6.2.8.

6.4. Orientační bilanční tabulka občanské vybavenosti pro 435 obyvatel

V přiložené tabulce jsou orientačně vyčísleny základní kapacity občanské vybavenosti pro 435 obyvatel, kteří představují únosnou kapacitu obce v navrhovaném stavu územního plánu.

Hodnoty jsou odvozeny ze Zásad a pravidel územního plánování, zpracovaných VÚVA Erno a Urbionem Bratislava v roce 1983. Je nutno zdůraznit, že se nejedná o závazné hodnoty, neboť skutečné vybavení obce ovlivní zásadně trhem regulované aktivity.

Orientační bilanční tabulka občanské vybavenosti
/pro 435 OBYVATEL/

Druhový soubor a druh zařízení obč.vybavenosti	počet účel. jednotek	podlažní plocha m ²	pozemek plocha m ²	poznámky
I. Školství a výchova				
mateřská škola	16,8 míst	202	588	
základní škola	-	-	-	
školní jídelna a družina	-	-	-	
II.Kultura a osvěta				
klubovny pro kulturní,společ. a zájm.činnost	5	21	31	
veřejná knihovna	12,6 m ² celk. užitk.plochy	15	25	
kulturní víceúčelový sál	10,5sedadel	65	79	
III. Tělovýchova a sport				
hřiště pro děti a mládež	504m ² up.pozemku	-	705	
hřiště pro dospělé	420m ² up.pozemku	-	504	
tělocvična	-	-	-	
IV. Zdravotnictví				
zdravotní středisko		-	-	ve Šlapanicích
V. Sociální péče				
charitativní zařízení		-	-	
VI. Maloobchodní síť				
prodejny potravin širokosortimentní				
smíšené prodejny	50,4m ² prodej.pl.	176	403	
prodejny tabáku a novin	3,4m ² prodej.pl.	10	14	

7.0 Výroba

7.1. Koncepce umístění výrobních ploch

V současné době nemají Ponětovice na svém území až na nepodstatné výjimky minimálního rozsahu (spíše charakteru výrobních služeb) žádná výrobní zařízení. Tato skutečnost je dána jednak jistou odloučeností hlavních dopravních tras, jednak orientací spíše na zemědělskou výrobu a dále značnou blízkostí města Brna s jeho průmyslovým potenciálem, který stahuje značný počet pracovních sil obce.

Absence výrobních aktivit se však negativně odráží v ekonomickém potenciálu obce. Z tohoto důvodu se jeví jako žádoucí vytvořit podmínky pro přijatelné formy podnikání s využitím vhodného stavebního fondu dřívějších zemědělských usedlostí pro malé výrobní provozovny, obdobně jak bylo komentováno pro oblast služeb-viz. oddíl 6.2.5 - 6.2.8.

Podmínkou je však naprostá nezávadnost pro životní prostředí obce a minimální nároky na přepravu materiálu.

Pro poněkud větší samostatné výrobní provozovny je navržena možnost realizace nové zóny podnikatelských aktivit v lokalitě na jižním okraji obce. Od obytných budov na návsi je oddělena zónou hospodářských traktů a zahrad přínáležejících k těmto budovám.

Popsané umístění je na území obce jediné vhodné a to z hlediska minimalizovaného kontaktu s obytnou zástavbou, nepřiliš pohledově exponované polohy a segregovanou dopravní obsluhu mimo obytnou část obce.

Je nutné zdůraznit, že půjde vždy o relativně malé provozovny charakteru řemeslné, příp. specializované kusové či malosériové výroby s minimálními materiálovými vstupy bez velkých nároků na dopravu, s nízkou energetickou náročností a s vyloučením jakýchkoliv procesů s negativními dopady na životní prostředí (kluk, exhalace, odpady). Tomu bude přizpůsobeno stavební řešení, které musí odpovídat struktuře vesnické zástavby v členění hmoty, měřítku, sedlovém tvaru střech, výšce zástavby - charakter by měl odpovídat novodobě pojatému členění původních zemědělských usedlostí.

7.2. Zemědělská výroba

Probíhající transformace zemědělství spojená s restitucí soukromého nemovitého majetku do značné míry ovlivní nároky na zázemí zemědělské výroby, která se bude více přizpůsobovat místním podmínkám a možnostem. Komplexní dořešení zemědělské problematiky včetně ekologických, hygienických i krajinných hledisek bude možné až po ukončení transformace a promítnutí vlivů tržního hospodářství. Je možno předpokládat útlum nadměrných velkovýrobních forem

a přechod na drobnější formy hospodáření lépe odpovídajícím charakteru a možnostem přírodního prostředí s důrazem na krajinotvornou funkci zemědělství.

Provozy ZD, donedávna umístěné v kolnách a statku při vjezdu do obce od Šlapanic, jsou rušeny a nepočítá se s jejich dalším rozvojem. Ocelokolny jsou výraznou estetickou závadou v exponované poloze a budou muset být zrušeny. Objekt statku je vhodný pro vhodně přiměřené podnikatelské využití.

Pro menší hospodaření bude vhodné zvážit opětovné využití původních zemědělských usedlostí, kapacita a provoz těchto hospodařství včetně nutných stavebních úprav musí odpovídat hygienickým předpisům a nesmí negativně ovlivnit životní prostředí obce.

Zemědělsky využívané plochy zaujímají 205 ha - t.j. 85,06 % plochy katastru.

Z toho:	orná půda	190 ha, t.j. 92,68 %	zemědělské půdy
	zahrady a sady	9 ha, t.j. 4,39 %	" "
	louky a pastviny	6 ha, t.j. 2,93 %	" "

Půdní pokryv se vytvořil především v závislosti na místních geologických a klimatických podmínkách. Plošně v území jednoznačně převládají různé formy černozemí vázaných na sprašový, příp. jiný karbonový podklad. V údolní nivě Rokytnice Zlatého potoka a Prateckého potoka se na potočních náplavách, vytvořily karbonátové lužní půdy. Velký podíl velkoplošně obhospodařovaných nedělených ploch má za následek rozvoj vodní a větrné eroze. Protierozní opatření musí být významnou součástí budoucího způsobu hospodaření.

7.3. Lesnictví

Lesní půda se na katastru vyskytuje v minimálním rozsahu a proto nejsou ani podmínky a předpoklady pro lesní hospodářství.

8.0 Rekreace a cestovní ruch

Obec zůstala zatím pro svou polohu, absenci zalesnění a jiných přírodních aktivit stranou zájmu o masový cestovní ruch.

S ohledem na svou polohu na chráněném území areálu bitvy tří císařů u Slavkova lze předpokládat výrazný rozvoj zájmu o

tuto atraktivitu. Její využití ovlivní postavení obce a rozvoj některých funkcí spjatých s cestovním ruchem. Uspořádání obce podnikatelské a jiné aktivity budou zaměřeny na turistické a rekreační využití území, pro které je nutno vybudovat patřičně zázemí stravovací, ubytovací, sportovní a společensko-kulturní včetně přiměřené kapacity vhodné a z ekologického hlediska nezávadně umístěných parkovišť. S tím souvisí nutná rehabilitace krajinných hodnot dle zásad a koordinace funkcí v krajině.

V návaznosti na územně plánovací dokumentaci chráněného území slavkovského bojiště jsou navrženy turistické pěší a cyklistické trasy pro propojení významných míst bojiště s využitím přírodně zajímavých útvarů - údolí Rokytnice, Prateckého potoka a Ponětovického rybníka.

9.0 Doprava

9.1. Základní údaje

Dopravní řešení k územnímu plánu Ponětovic je zpracováno na základě těchto podkladů :

- státní mapa 1 : 5000
- mapa evidence nemovitostí 1 : 2000
- rozpracovaný komplexní návrh ÚPNSÚ Ponětovice
- koncepce dopravního řešení konceptu ÚPNSÚ Šlapanice

Základní komunikační síť

Řešená oblast leží jihovýchodně od Erna v těsném sousedství Šlapanic u Erna. Obec se nachází v tzv. zájmovém území města Erna a v areálu památkové zóny bitvy u Slavkova. Vliv Erna je nesporný, což se projevuje v dopravní problematice.

Státní silnice

Obcí prochází silnice III/15287 ve směru Šlapanice - Kobylnice, III/4174 Jiřikovice - Ponětovice, III/4178 Ponětovice - Mohyla míru. Silnice jsou zařazeny v ostatní silniční síti.

9.2. Současný stav silnic

Stávající stav komunikace v obci je vyhovující vyskytují se však na nich lokální dopravní závady. Nejvýznamnější dopravními závadami přímo v obci jsou dva úrovňové přejezdy železniční tratě Erno - Přerov - Trenčianská Teplá, která obcí prochází.

Silnice III/1578

Stávající stav komunikace je v uliční zástavbě vyhovující s oboustrannými chodníky. Nevyhovuje část komunikace je v místě úrovňového železničního přejezdu, dále v křižovatce u zvonice, kde není dostatečný rozhled ani pro zastavení.

Z územního plánu SÚ Šlapanice vyplynula vhodnost úpravy silnice III/15287, která v oblasti Ponětovic má mít novou trasu v souběhu s vodotečí Zlatý potok. V návrhu ÚPNSÚ je trasa vyznačena jako výhledová - nepočítá se s realizací v časovém horizontu územního plánu.

Silnice III/4174

Stávající stav komunikace je směrově i výškově vyhovující, šířkově jsou vhodné místní korekce. Celá délka komunikace je pouze jednostranně obestavěna a tudíž pouze s jednostranným chodníkem.

Silnice III/4178

Stávající stav komunikace je adekvátní dnešnému významu komunikace. Úrovňový přejezd je ve stávajícím stavu přehledný s dostatečnými rozhledovými poměry.

Ostatní místní komunikace

V současnosti jsou obestavěné, a typu zástavby odpovídá i šířka komunikací, která není vždy dostatečná. Chodníky jsou vybudovány pouze lokálně.

9.3. Návrh komunikační sítě

Stávající provoz na silniční síti obce je minimální s převažující zdrojovou a cílovou dopravou. Po vybudování obchvatové komunikace přilehlých Šlapanic bude průjezdní doprava od Šlapanic na Kobylnice pravděpodobně zvýšená a proto je nutné přizpůsobit nárokům i komunikace v Ponětovicích.

Navrhnuté odklonění dopravy do oblasti Zlatého potoka navíc vyřeší i 1 úrovňový přejezd přes stávající železniční trať. Ve vlastní obci pak bude ponechán pouze druhý úrovňový přejezd u zvonice, který je v přehledném místě a navíc je pro život obce nepostradatelný.

V dopravní příloze jsou znázorněny rozhledové trojúhelníky na ostatní silniční síti, a to jak pro povinné zastavení na vedlejší komunikaci, tak i pro povinnost dát přednost v jízdě (dopr.zn. 1a).

Kritickým místem je možné označit křižovatku u zvonice, kde stávající objekt RD zasahuje do komunikace a znemožňuje bezpečný rozhled při průjezdu i odbočení v obou směrech.

Místní komunikace

Místní komunikace i ve výhledu zůstanou ve stávajícím rozsahu, s dostavbou se počítá s doposud nezastavěnou straně ulice za mateřskou školou. Úprava ulice Chaloupky od zvonice k Ponětovickému rybníku je navržena jako bezobrubníková.

9.4. Železniční doprava, hromadná doprava

Obcí Ponětovice prochází železniční trať č.340 Brno - Přerov -Trenčianská Teplá. Proto hlavní tíha veřejné hromadné dopravy bude i nadále spočívat na železnici. Autobusová doprava do Ponětovic je zajišťována linkou č.60240 s cílovou stanicí v Blažovicích a linkou č.60270. Mximálně 19 spojů za den v obou směrech je pro obec velikosti Ponětovic dostatečný počet.

9.5. Statická doprava

V současné době není zřejmá potřeba příliš zvyšovat parkovací možnosti v obci. Automobily parkují buď na pozemcích jednotlivých obyvatel obce, a to buď v garážích či zpevněných plochách zbudovaných majiteli přímo na vlastním pozemku nebo v samostatných garážích. Pro novou výstavbu se předpokládá 100% vybavení garážemi. Pro krátkodobé parkování byly navrženy některé další lokality :

- u sportovně - společenského areálu a zahrádek
- u mostku přes Rokytnici při vjezdu do obce
- u vlakového nádraží

9.6. Pěší a cyklistický provoz

Pěší provoz je provozován převážně po stávajících chodnících, zejména v centru obce. V bočních uličkách, kde převažuje pěší provoz nad automobilovým, lze provést úpravu bezobrubníkovou s omezenou rychlostí pohybu vozidel. Jedná se zejména o ulici Chaloupky, klidový charakter má i pěší cesta od obchodu s potravinami do lokality u hřiště. Cyklistický provoz má jak rekreační charakter, tak i charakter místní obsluhy. S vybudováním samostatné cyklistické stezky se z prostorových důvodů nepočítá a cyklisté budou i

O r i e n t a č n í b i l a n c e k a p a c i t y
o d s t a v n ý c h s t á n í a p a r k o v i š ť

druh objektu	účelová jednotka	počet Ú.J celkem	počet Ú.J. na 1 st. tab.19	počet stání čl.194	korekce čl.196	navržený počet stání	poznámka
odstavná stání	obyvatelé	435	3,5	124	1,0	124	v obci je 142 obytl.domů vesměs s garážemi
parkovací stání :							
obytné okrsky	obyvatelé	435	20	22	0,4	9	příležitostná stání před obytnými domy
mateřská škola	žáci a učitelé	30	45	0,67	1,0	1	společné parkoviště před školou
kulturní zařízení	sedadla	15	4	3,75	0.16	1	
obecní úřad	čistá už.pl.m ²	30	30	1	1.0	1	před obchodem
obchod	prod.pl.m ²	55	20	2,75	0,4	1	
podnik.ativity	zaměstnanci	50	7	7	1.0	10	před areálem p.a.
sportoviště	návštěvníci	550	10	55	1,0	55	40 u vjezdu do obce 15 u zahrádek
rybník	návštěvníci	1 000	10	100	1,0	100	u želez.trati
pohostinství	míst u stolu	25	5	5	0,4	2	za objektem

poznámka:V kapacitě parkovišť je počítáno s rezervou pro rozvoj cestovního a turistického ruchu v rámci atraktivit slavkovského bojiště, které mohou ovlivnit návštěvnost sportovního areálu a rekreačních ploch.

nadále normálními účastníky dopravního provozu v obci. V budoucnu však bude nutné reagovat na rozvoj aktivit areálu Slavskovského bojiště a na případnou možnost napojení na tento areál i cyklistickou stezkou.

9.7. Dopravní zařízení

V lokalitě obce není z důvodu její velikosti odůvodnitelné dopravní zařízení typu benzínové čerpací stanice. Mohl by zde fungovat menší autoservis, který by však byl rentabilnější v blízkých Šlapanicích. Aktivita tohoto druhu bude záležet na rozvoji soukromého podnikání v obci.

9.8. Ochranná a hluková pásma

Ze zákona o silničních komunikacích (Silniční zákon) vyplývá ochranné pásma silnice III.třídy - 20 m od osy vozovky. Na zastavěném území je třeba dále respektovat ochranu obyvatelstva před nadměrným hlukem z dopravy stanovených hlukových pásem.

Hluková pásma jsou stanovována na základě celostátního sčítání dopravy, růstových koeficientů a "Metodických pokynů pro navrhování sídelních útvarů z hlediska ochrany obyvatelstva před nadměrným hlukem z dopravy". Nejvyšší přípustná ekvivalentní hladina hluku ve venkovním protoru je dána součtem základní hladiny hluku $L_{A2} = 50$ db (A) a korekcí přihlížející k místním podmínkám a denní době.

Vzhledem k tomu, že na komunikacích v obci Blažovice-III/15287, III/4178, III/4174 a III/15287 je minimální provoz, byl proveden odborný odhad rozpočtu. Výstavba nového obchvatu Šlapanic-přeložka silnice III/15287 směr Kobylnice musí mít v projektové dokumentaci dodržena ochranná pásma od obytné zástavby, což bude pravděpodobně akceptovatelné.

Hlukové zasažení území

V rámci průzkumu na místě samém byl odborným odhadem stanoven průměrný počet skutečných vozidel. Ve špičkové hodině 7-8 hod předpokládáme cca 20 vozidel, z toho maximálně 20% těžkých. V době dopravního útlumu ve 20-21 hod cca 2 vozidla, z toho max. 20% těžkých.
Výpočet :

$$x = F_1 \cdot F_2 \cdot F_3 \cdot n$$

$$F_1 = (2 \text{ tabulky}) - \text{návrhová rychlost } 60 \text{ km/hod, } 20\% \text{ těžké dopravy}$$

$$F_1 = 2, 3$$

F_2 - podélný sklon vozovky 2% = $F_2 = 1,13$

F_3 - povrch asfaltový $F_3 = 1$

n = počet vozidel ve špičkové hodině = 20

$x = 51,9$

Z tabulky řízení útlumu - izofona 55 dB ve vzdálenosti cca 23 m od osy jízdního pruhu.

50 dB 48 m

45 dB 90 m

Protože obec Ponětovic je uvažována jako sídelní útvar do 5000 obyvatel s povoleným hlukem 50 dB lze konstatovat, že převážná část domů podél komunikace III.třídy je zasažena hlukem nad povolenou hodnotu. V případě jakéhokoli stavebního zásahu pro snížení hladiny hluku je však nutné provést měření skutečného zasažení hlukem v konkrétní lokalitě.

Větším problémem bude hlukové pásmo od letiště Brno-Tuřany. Obec Ponětovice se nachází v přímém směru vzletové a přistávací dráhy letiště ve vzdálenosti - 2,5 km. Při jakémkoliv rozvoji letiště Brno-Tuřany nebude možné dodržet hlukové a hygienické pásmo a celá obec by musela být přesídlena do nově vystavených rodinných domů se zahradami a to z prostředků určených na výstavbu letiště.

10.0 Vodní hospodářství

10.1. Zásobování vodou

Dle dříve provedených průzkumů v obci Ponětovice není rozvedena vodovodní síť s napojením na kvalitní zdroj vody. Obec je zásobována pouze z místních zdrojů (studní), které jsou velmi špatné kvality.

V návrhu ÚP obce Ponětovice jsou navrženy dvě etapy zásobování obce pitnou vodou obce, časově na sobě vzájemně nenavazující.

Toto řešení je nutné z důvodu okamžité potřeby řešení zásobení obyvatelstva obce kvalitní pitnou vodou a tím vyřazení z provozu stávajících nekvalitních zdrojů.

Při obou variantách zůstane vlastní rozvodná síť v obci stejných parametrů. Profil vodovodního potrubí Dn 80-100 mm.

I. etapa

Předpokládá se napojení obce Ponětovice ze stávající vodovodní sítě v obci Šlapanice. Napojení by bylo provedeno z vodovodní sítě Šlapanic a vedeno novým přírodním řadem Dn 100 mm, vedeným podél komunikace mezi obcemi Šlapanice a Ponětovice. propojení na rozvod v obci by bylo v místě navržené čerpací stanice splaškových vod. Toto řešení by sloužilo do doby zprovoznění VOV a vodojemu "Prace".

II. etapa

Definitivní zásobení pitnou vodou v obci Ponětovice je navrženo v souladu se systémem Vířského oblastního vodovodu. Možnost tohoto řešení je podmíněno výstavbou celého systému VOV až po vodojem "Prace". Z tohoto vodojemu je navrženo propojení přírodním potrubím vlastních rozvodných řadů v obci. Směrové poměry napojení jsou patrné z výkresu širších vazeb.

Výpočet potřeby vody

a) stávající stav 315 obyvatel

potřeba vody na 1 obyvatele $q = 130 + 20 = 150 \text{ lden}^{-1}$

průměrná denní potřeba vody

$$Q_p = r \cdot q = 315 \cdot 150 = 47250 \text{ l den}^{-1}$$
$$= 0,54 \text{ l s}^{-1}$$

maximální denní potřeba

$$Q_m = Q_p \cdot k_m = 0,54 \cdot 1,5 = 0,82 \text{ l/s}$$

maximální hodinová potřeba

$$Q_h = Q_m \cdot k_h = 0,82 \cdot 1,8 = 1,47 \text{ l/s}$$

b) výhledový stav 420 obyvatel

$$Q_p = 420 \cdot 150 = 63000 \text{ lden}^{-1}$$
$$= 0,73 \text{ l/s}$$

$$Q_m = 0,73 \cdot 1,5 = 1,09 \text{ l/s}$$

$$Q_h = 1,09 \cdot 1,8 = 1,96 \text{ l/s}$$

10.2. Odkanalizování

Odkanalizování obce je navrženo oddílným kanalizačním systémem. Tento způsob je volen z důvodů nutnosti přečerpávat odpadní splaškové vody, v návaznosti na provedení sběrače F II.

Dešťové vody

V obci je částečně vybudován kanalizační systém. Vzhledem k jeho provedení a materiálu může sloužit pouze jako dešťová kanalizace. Zaústění je přímo do protékajících vodotečí. V současné době je ve fázi projektové přípravy úsek "U samoobsluhy".

Po vybudování této části je dešťová kanalizace dostačující. Přesto, ale doporučuji snížit přímý odtok dešťových vod přímo do vodoteče různými opatřeními. Například: odvod dešťových vod ze střech do drenáží, vsakovacích studní atd., dále akumulací těchto vod v jímkách a následné použití k zalévání, vhodnými terénními úpravami.

Splaškové vody

V ÚP je navržena zcela nová splašková kanalizace. Směrové poměry jsou patrné z výkresové části. Napojení na splaškový sběrač F II je v úseku soutoku Rokytnice se Zlatým potokem. Splaškový sběrač F II je v současné době ve výstavbě a jeho provedení podmiňuje možnost odkanalizování větší části zájmového území a tím i následného zlepšení čistoty vody ve vodoteči.

Hydrotechnické údaje

potřeba vody	$Q_D = 47,3 \text{ m}^3 \text{ d}^{-1}$
současný stav	$Q_V = 17264 \text{ m}^3 \text{ rok}^{-1}$
výhledový stav	$Q_D = 63 \text{ m}^3 \text{ d}^{-1}$
	$Q_V = 22995 \text{ m}^3 \text{ rok}^{-1}$

Znečištění odpadních vod pro výhledový stav 420 obyvatel

dle BSK5	$420 \cdot 60 \text{ g os}^{-1} \text{ d}^{-1}$
	$25,2 \text{ kg O}_2 \text{ d}^{-1}$
	$9198 \text{ kg O}_2 \text{ r}^{-1}$
dle NL	$420 \cdot 90 \text{ g os}^{-1} \text{ d}^{-1}$
	$37,8 \text{ kg d}^{-1}$
	13797 kg r^{-1}

10.3. Vodní toky

Řešeným územím protékají dvě vodoteče Zlatý potok a Rokytnice. Oba tyto vodní toky mají velmi špatnou kvalitu vody, vzhledem k chybějící likvidaci odpadních splaškových vod.

K ozdravení těchto vodních toků je nutná výstavba splaškového sběrače F II, čistírna odpadních vod a vlastních splaškových kanalizací v jednotlivých obcích. Potom je nutné tyto vodoteče vyčistit a revitalizovat.

Vodoteč "Řička" - Zlatý potok"

úsek km 7,68 - 11,0 Kobylnice - Šlapanice

$$Q_{100} = 34 \text{ m}^3 \text{ s}^{-1}$$

správce : Povodí Moravy z. Dyje, provoz Brno

Začátkem úpravy je navázán na kaskádový stupeň na konci obory Bažantnice. Úprava byla navržena a provedena pro ochranu obce.

Kobylnice na levém břehu na průtok $38 \text{ m}^3 \cdot \text{s}^{-1}$

Pravý břeh na průtok $20 \text{ m}^3 \cdot \text{s}^{-1}$

Zde dojde k přelití a voda se rozlije na pozemek, který býval dříve neprůtočným rybníkem. Při provedené pochůzce se jevílo, že provedená úprava neodpovídá projektové dokumentaci. Snížení pravého břehu mělo umožnit odlehčení velkých vod za povodní a ochránit obec Kobylnice.

Pravý břeh je přibližně na stejné výškové úrovni jako levý břeh, kde v prostoru zahrad chybí ohrázení. Pro přesnější posouzení a výpočet hladin by bylo potřebné zaměření současného stavu.

Od silničního mostu Kobylnice - Dvorská až po spádový stupeň se voda rozlije na oba břehy, úprava zde je provedena na

$$20 \text{ m}^3 \cdot \text{s}^{-1}$$

Nad stupněm je úprava v délce 460 m provedena na $38 \text{ m}^3 \cdot \text{s}^{-1}$ až nad železniční most.

Zbývající část úpravy až po obec Šlapanice kde provedena na ochranu

$$20 \text{ m}^3 \cdot \text{s}^{-1}$$

Na pravém břehu inundace větší šířky než na levém břehu, což odpovídá konfiguraci terénu.

Vodoteče "Rokytnice"

správce toku : SMS Brno

$$Q_e = 7 \text{ m}^3/\text{s} \quad Q_s = 15 \text{ m}^3/\text{s}$$

Po severním okraji obce protéká vodoteč Rokytnice. Od soutoku se Zlatým potokem protéká upraveným a udržovaným korytem až po hráz "Ponětovického rybníka". Ochrana proti přívalovým vodám je zabezpečena činností Ponětovického rybníka. Celý tento systém je součástí závblahového hospodářství a je ve správě SMS Brno. Největším problémem je kvalita vody zároveň s funkcí Ponětovického rybníka - vyhnívající nádrž (pro obce Jiříkovice, Elažovice). tento problém nutno urychleně řešit. Vlastní tok a rybník jsou vhodné pro upaltnění revitalizačních opatření.

11.0. ENERGETIKA A SPOJE

11.1. ZÁSOBENÍ EL. ENERGIÍ

11.1.1. Úvod

Návrh zásobení elektrickou energií má posoudit možnosti a předpoklady rozvoje obce z hlediska distribuční sítě VN a NN.

Koncepce rozvoje elektrorozvodných sítí obce Ponětovice předpokládá elektrické vytápění, to znamená s plnou elektrifikací obce včetně stávající a plánované zástavby a zahušťování el. sítě při nárůstu el. výkonu.

V této úrovni zpracování je proveden předběžný propočet investičních nákladů.

Řešení rozvoje elektrifikace obce v územním plánu bude sloužit pro projenání možností elektrického vytápění jak s provozovatelem elektrorozvodných zařízení, tak i se státní správou.

Koncepce je navržena z hlediska územních požadavků na zabezpečení dostatečné výkonové rezervy.

Umístění transformačních stanic a přípojek 22 kV je pouze orientační. Návrh sítě NN je zpracován na úrovni předběžného řešení pro rovnoměrné rozdělení zátěže na 1 b.j. sítě NN.

11.1.2. Stávající stav výkonových podkladů

Vybavenost :	V.O.	4,7 kW
	nádraží	9,2 kW
	zem. dr.	2,0 kW
	mat. škola	5,6 kW

Byty :	počet odběrných míst	129
	zatížení jedné bytové jednotky	1,2 kW

Celkový současný výkon : $P_s = 176,3 \text{ kW}$

11.1.3. Zhodnocení mechanického a technického stavu distribuční sítě NN a VN

Síť VN :

Obec je napájena z kmenového vedení č.130, které je v dobrém technickém stavu.

Přípojka pro obec z hlediska mechanického stavu vedení je nevyhovující a stávající průřez 35 AlFe je pro zvýšené požadavky nedostatečný.

Zásobování obce zajišťuje 1 transf. stanice nižšího výkonu/do 250 kVA/

Síť NN : 3x50+35AlFe, 4x25 AlFe, 3x35+16AlFe, střešníky, dřevěné stožáry částečně patkovné, betonové stožáry.
Celkově je mechanický stav sítě nevyhovující.

11.1.4. Zhodnocení konfigurace distribuční sítě NN a VN

Vzhledem k tomu, že obec je zásobena pouze jedním transformátorem a to nízkého výkonu (do 250 kVA), a je situován v kraji obce. Distribuční síť VN má nepříznivou konfiguraci danou jedinou větví ze stávajícího vedení VN č. 130. Distribuční síť nn má rovněž nepříznivou konfiguraci z hlediska přestavby středu obce. Při její rekonstrukci nutno provést položení doplňující kabelových vedení sítě NN.

11.1.5. Předpokládaný rozvoj bytového fondu a potřeba el. výkonu

Technické řešení sleduje předpokládaný rozvoj v lokalitách soustředěné výstavby rodinných domků a rozptýlené dostavby v prolukách.

Výhled výkonové bilance :

vybavenost stávající	VO	5,0 kW
	nádraží	20,0 kW
	dílna	30,0 kW
	Mš	15,0 kW

celkem 70,0 kW

stávající bytový fond při 10 kW/byt 1290,0 kW

vybavenost výhled	soustředěná zástavba	20 RD	200,0 kW
	rozptýlené	4 RD	100,0 kW
	podnikatelské aktivity		140,0 kW

440,0 kW

Celkové zatížení: 1800,0 kW

Ekonomický počet transformátorů o výkonu 630 kVA při průměrném využití 70% ... 4

Při nadstandardních požadavcích na vybavenost rodinných domů bude nutno počítat s vybudováním další BTS 1 x 630 kVA.

Celkový počet BTS 1x630kVA4-5 ks

11.1.6. Rámcový návrh řešení sítě VN

Obec bude i nadále napájena z kmenového vedení č. 130. Přípojku pro obec je nutno rekonstruovat na vedení o průřezu 70/11AF a vybudovat okružní vedení kolem obce. TS budou umístěny na okraji obce co nejbližší k zástavbě. Napojení BTS z okružního vedení přes úsekové odpínače přípojkami o průřezu 42/7 AF.

11.1.7. Rekapitulace aproximativních investičních nákladů
do elektrického zatížení

Síť VN

rekonstrukce přípojky VN	400 tis Kč
okružní vedení	800 tis Kč
přípojky VN včetně úsekových odpínačů	500 tis Kč

transformační stanice BTS 5 ks	750 tis Kč
transformátory 5 ks	1 000 tis Kč

Síť NN

rekonstrukce sítě NN	2 000 tis Kč
nové sítě pro plánovanou zást.	1 000 tis Kč

c e l k e m

6 450 tis Kč

11.2. TELEKOMUNIKACE

Obec Ponětovice patří z hlediska telefonní sítě do MTO Šlapanice s UTO Brno. Telefonizaci zajišťuje telefonní ústředna II. generace typu PK 22, na kterou jsou v současné době napojeni také telefonní účastníci obcí Bedřichovice a Podolí.

Kapacita je v současné době vyčerpána. Dle zjištěných skutečností na TELEKOM Brno-venkov, bude dokončena v letošním roce 1994 výstavba digitální telefonní ústředny IV. generace MTO Šlapanice, a její zprovoznění se předpokládá ve druhé polovině letošního roku 1994. Za plného provozu telefonní sítě má dojít k postupnému překrytí telefonního provozu stávající a nové telefonní ústředny. Stávající telefonní síť je převážně provedena volným vedením na dřevěných sloupech. Pro obec Ponětovice se předpokládá jako výhled plná telefonizace obce. Nová telefonní síť bude kabelizována a to tak, že kabelové vedení bude procházet po obou stranách stávající zástavby a nové uvažované dostavby. Pro každou bytovou jednotku bude vyčleněn čtyřřádkový vývod, to znamená dva páry na jednu bytovou jednotku a rovněž pro zabezpečení kapacity provozu v oblasti nových aktivit.

Z hlediska zpoplatňování telekomunikačních služeb se předpokládá zavedení jednotného vnitrouzlového tarifu (1 impuls 6 min.), což může zabezpečit pouze telefonní ústředna IV. generace.

Nová telefonní kabelová síť obce bude napojena na novou digitální telefonní ústřednu MTO Šlapanice.

Trasy nových telefonních kabelů jsou zaznamenány v grafické příloze a průběhy tras dálkových kabelů koncepce územního plánu respektuje.

11.3. ZÁSODOVÁNÍ PLYNEM

Obec bude dle výsledků průzkumu požadavků občanů elektrifikována. Při projednání konceptu ÚPN SÚ byl vznesen představiteli obce požadavek přípojky plynu pro podnikatelské aktivity. Připojení podnikatelských lokalit je možné jak ze Šlapanic, tak z Kobylnic. Jedná se však o konkrétní investici, která bude řešena až po konkretizaci požadavků podnikatelů a bude jejich soukromou investicí. Z těchto důvodů není zakreslena do výkresové části.

12.0 Ochrana a tvorba životního prostředí

12.1. Životní prostředí

Kvalita životního prostředí je v Ponětovicích a v okolní krajině nízká. Výrazně narušené jsou takřka všechny jeho základní složky - ovzduší, voda, půda, biota i krajinný ráz.

Zlepšení stavu životního prostředí lze v zásadě dosáhnout dvěma způsoby:

1. odstraněním příčiny, jež vede k narušení životního prostředí,
2. odstraněním důsledku narušení životního prostředí.

První způsob je vhodné a účelné použít vždy tam, kde příčina narušení životního prostředí působí trvale (více či méně kontinuálně). V těchto případech pouhé odstranění důsledku, i když by třeba bylo jednodušší (méně nákladné, méně pracné atd.), neřeší situaci z dlouhodobého hlediska (např. eroze půdy, znečištění ovzduší, vody apod.).

Druhý způsob se uplatní zejména v případech, kdy příčina narušení byla jednorázová a již více nepůsobí. Takových případů není mnoho, ale přesto se vyskytují (např. staré skládky inertního materiálu).

Ideální pochopitelně je současné odstranění příčin i důsledků narušení životního prostředí. Tam, kde je to jen trochu možné, je třeba dát přednost tomuto třetímu, nealternativnímu řešení.

Základní opatření ke zlepšení životního prostředí jsou charakterizována podobně jako hodnocení stávajícího stavu v průzkumové části dle jednotlivých složek životního prostředí.

12.1.1 Ochrana ovzduší

Kvalita ovzduší významně ovlivňuje životní podmínky člověka i mnoha jiných organismů. Postupující znehodnocování ovzduší cizorodými látkami vede k různým negativním jevům trvalého rázu - např. zhoršování zdravotního stavu populací, narušení ozonoféry, oteplování atmosféry atd. Prostřednictvím atmosféry jako vhodného nosného média mohou být ovlivňována místa značně vzdálená od zdrojů emisí. Znečištění ovzduší se odráží nezřídka i ve stavu dalších složek životního prostředí (voda, půda, biota).

Na znečištění ovzduší obce se podílejí zejména:

- lokální topeniště,
- silniční doprava,
- prašnost z polí a vozovek,
- dálkový přenos emisí.

Opatření ke zlepšení kvality ovzduší v obci a jejím bezprostředním zázemí lze dělit následujícím způsobem:

A. Opatření v pravomoci obce

a) přímá

- důsledná elektrifikace lokálních topenišť,
- údržba vozovek v obci,

b) nepřímá

- požadovat taková opatření při pozemkových úpravách, která by zajistila snížení větrné eroze.

B. Opatření mimo pravomoc obce

- opatření na zdrojích v Brně a ve Šlapanicích,
- snížení exhalací ze silniční dopravy "ekologizací" automobilového průmyslu.

12.1.2 Ochrana vod

Voda jako jedna z nejběžnějších chemických látek je účastna řady procesů přírodního i antropického (umělého) původu, ve kterých hraje zcela nezastupitelnou úlohu. Plní funkci krajinyotvornou, biogenní (součást živých organismů), je základní složkou životního prostředí. Pro člověka je důležitým přírodním zdrojem, zdrojem sice nevyčerpatelným, avšak velice snadno poškoditelným, zdrojem, který se může stát i limitujícím činitelem rozvoje lidské společnosti.

Hlavními zdroji znečištění povrchových a podzemních vod jsou:

- kanalizační splašky z Ponětovic a výše ležících obcí,
- agrochemikálie, výluhy z organických hnojiv a jílové částice půdy, z polí buďto smývané do vodotečí, nebo prosakující do podzemních vod,
- v menší míře též silniční a železniční doprava.

Základní řešení problematiky znečištění povrchových a podzemních vod jsou v zásadě v pravomoci obce. Dělíme je na:

a) řešení přímá

- vybudovat místní kanalizační síť, napojenou na kanalizační sběrač,

b) řešení nepřímá

- nepřipustit zakládání polních hnojišť,
- při pozemkových úpravách požadovat realizaci protierozních opatření, zabraňujících smyvu hnojiv do vodotečí.

Součástí ochrany povrchových vod je rovněž obnova jejich přirozených ekologických a krajinyotvorných funkcí. Z tohoto hlediska je žádoucí:

- mimo zastavěnou část obce neprovádět nová odvodnění pozemků,
- vytvořit podmínky pro revitalizaci vodních toků a vybudování územního systému ekologické stability (nezastavovat břehy).

12.1.3 Ochrana půdy

Půda je neobnovitelný a nenahraditelný přírodní zdroj, který kromě svých přirozených primárních funkcí plní také funkci základního výrobního prostředku člověka.

Hlavními problémy ohrožení kvality půd jsou:

- vodní eroze,
- větrná eroze,
- zhutňování půd,
- zatížení půd toxickými látkami.

Zásadním požadavkem je řešení protierozní ochrany půdy. Z tohoto důvodu je třeba:

- zlepšit osevní postupy na orné půdě (zavedením většího podílu trvalých píceň, využíváním meziplodin a omezením okopanin na erozi ohrožených pozemcích),
- při pozemkových úpravách provést novou parcelaci a rozčlenit dnešní rozsáhlé pozemky orné půdy sítí polních cest, mezí, zatravněných pruhů a jiných vegetačních pásů tak, aby docházelo k většímu zasakování, rozptýlení srážkových vod, případně k neškodnému odvedení přívalových srážek, a ke snížení větrné eroze,
- snižovat podíl orné půdy na erozi ohrožených pozemcích (např. zatravnění, výsadba extenzivních sadů),
- u předchozích dvou bodů využívat nástrojů územních systémů ekologické stability (ÚSES),
- pozemky orné půdy ohrožené zhutněním obhospodařovat pomocí vhodné mechanizace v agrotechnicky vhodných termínech.

12.1.4 Ochrana bioty

Pojem biota zahrnuje všechny živé organismy ve vymezeném prostředí. Zjednodušeně se dá říci, že čím více původních rostlinných a živočišných druhů se nachází v rámci určitého území (tj. čím větší je přirozená druhová diverzita), tím větší je ekologická stabilita tohoto území. Ekologicky stabilní krajina pak umožňuje člověku plnohodnotné rozumné využívání přírodního bohatství.

Na poli ochrany bioty je potřebné obecně:

- provádět osvětovou činnost mezi občany,
- chránit ekologicky významné lokality,
- omezovat podíl nepůvodních druhů dřevin (zejména akátu a jasanu javoru) ve volné krajině,
- zvyšovat podíl trvalých vegetačních formací v ekologicky nestabilních částech katastru,

- vegetační úpravy zemědělské části katastru provádět v souladu se záměry ÚSES,
- podporovat pestřejší využití území (sady, zahrady),
- mysliveckou činnost podřídit zájmům ochrany přírody.

12. 1.5 Nakládání s odpady

Častým zdrojem ekologických (ale i hygienických a estetických) závad jsou pevné odpady a způsob jejich likvidace.

- Na poli nakládání s odpady je nezbytné:
- zamezit vytváření divokých skládek, i formou represivních opatření,
 - zajistit pravidelný odvoz komunálních odpadů, ukládaných do popelnic,
 - zabezpečit velkoobjemové kontejnery pro inertní materiál,
 - vytvořit podmínky pro třídění odpadů co nejblíže místu jejich vzniku.

12.1.6 Ochrana před hlukem

Zdrojem nadměrného hluku v obci je příležitostně silniční a železniční doprava. Situaci lze částečně zlepšit např. organizačními opatřeními (omezení pro nákladní dopravu), nebo výsadbou souvislých vegetačních pásů v místech, kde je dostatek prostoru.

12.1.7 Ochrana krajinného rázu

Pro kvalitu životního prostředí člověka je důležitý i celkový charakter krajiny, ve které žije. Krajina se podílí na vytváření hodnotových a estetických měřítek člověka, jeho subjektu a jeho vztahu k okolí.

Základem obnovy původního krajinného rázu ponětovického katastru se v první řadě musí stát zachování všech zbývajících přirozených i člověkem vytvořených estetických dominant, vytvářejících charakteristický krajinný rámeček. Pro tento účel existuje legislativní opora zejména v zákoně č. 114/92 Sb. (o ochraně přírody a krajiny). Zákon stanovuje mimo jiné kategorii významných krajinných prvků jako ekologicky, geomorfologicky nebo esteticky hodnotnou část krajiny, která utváří její typický vzhled nebo přispívá k udržení její stability.

Významnými krajinnými prvky jsou v ponětovickém katastru vodní toky (Roketnice, Zlatý potok, Pracký potok), rybník, údolní

nivy. Významné krajinné prvky jsou chráněny před poškozováním a ničením. Využívat je lze pouze tak, aby nedošlo k ohrožení nebo narušení jejich ekostabilizující funkce. Z toho vyplývají následující požadavky:

- provést revitalizaci vodních toků a vysázet souvislé břehové poro v souladu s koncepcí ÚSES,
- doplnit břehové porosty rybníka v souladu s koncepcí ÚSES,
- chránit údolní nivy mimo dnes zastavěné území před zástavbou.

Jedním ze základních aspektů, ke kterým je třeba při jakýchkoliv zásazích do krajiny přihlížet, je existence památkově chráněné zóny slavkovského bojiště. Součástí krajinných úprav zpracovávaných v kontextu areálu slavkovského bojiště se stane i estetické dotváření krajiny, včetně nových úprav výsadeb, které by plnily nejen ekologickou a protierozní funkci, ale též funkci estetickou. Pro tvorbu harmonicky vyvážené kulturní krajiny bude nutné provázat všechny aktivity, jež se území podstatně dotknou. Zejména je potřebné sladit zájmy územního plánu, územního systému ekologické stability, revitalizace říční sítě a komplexních pozemkových úprav.

Při současném stavu krajiny katastru lze navrhnout a provést řadu dílčích opatření, která napomohou její ekologii a estetice. Lze provádět např.:

- obnovu cestní sítě (včetně návrhu nových cest),
- výsadby stromořadí podél komunikací trvalého charakteru (pouze z domácích listnatých dřevin, nebo z ovocných dřevin),
- výsadby soliterních stromů u drobných sakrálních staveb, na rozcestích apod.,
- výsadby břehových porostů vodních toků (pouze z domácích, stanovištně odpovídajících dřevin - v souladu s koncepcí ÚSES),
- situování hospodářské zeleně (sadů, zahrad, případně vinic a školek) v návaznosti na zastavěné území obce.

V zásadě je však třeba říci, že celkové vegetační úpravy krajiny katastru musí být především záležitostí projektu komplexních pozemkových úprav a územního systému ekologické stability. Jen tak lze dosáhnout požadovaného účinku, kterým je vytvoření harmonické kulturní krajiny, se zabezpečenými funkcemi ekologickými a estetickými.

12. 2. Kostra ekologické stability

V rámci celkových vegetačních úprav krajiny si mimořádnou pozornost zaslouží ekologicky významné krajinné segmenty (EVKS). Navržená základní opatření sledují udržení, případně zvýšení jejich ekostabilizačního působení na okolní krajinu, zvýšení jejich druhové diverzity a naopak minimalizaci negativních vlivů působících na EVKS. Následující přehled si všímá ekologicky významných krajinných segmentů, které si zasluhují legislativní ochranu dle zákona č. 114/92 Sb. v kategorii významných krajinných prvků. Číslování odpovídá grafické příloze.

Přehled základních opatření v jednotlivých EVKS:

1) *Ponětovický rybník*

Předmětem ochrany je vodní nádrž, tvořící v agrární krajině ojedinělý biotop řady rostlinných i živočišných druhů.

Základní opatření: Alespoň jeden z břehů osázet břehovým porostem v dřevinné skladbě odpovídající potřebám ÚSES.

2) *Na Zlatém potoce*

Předmětem ochrany je remíz pestré dřevinné skladby na pravém břehu Zlatého potoka.

Základní opatření: Zjednodušit druhovou skladbu odstraněním ekologicky nevhodných dřevin (akátu, jasanojavoru, smrku) a redukcí keřového patra. Omezit myslivecké využívání.

3) *Remíz*

Předmětem ochrany jsou mokřadní a lužní společenstva přírodě blízkého charakteru, nacházející se na pravém břehu Prackého potoka.

Základní opatření: Odstranit stanovištně nevhodné smrky, kosit porosty rákosu. Důležité je zachování stávajícího vodního režimu území.

12.3. Územní systém ekologické stability

Koncepce územního zajištění ekologické stability krajiny vychází z teze, že je třeba od sebe oddělit jednotlivé ekologicky relativně labilní části krajiny soustavou stabilních a stabilizujících ekosystémů, a naopak, že pro uchování přirozeného genofondu krajiny je třeba vzájemně propojit izolovaná přirozená stanoviště rostlinných společenstev (a na ně vázaných druhů živočichů) pro území charakteristických. Těmto požadavkům odpovídá metoda vytváření územních systémů ekologické stability krajiny - ÚSES.

V zákoně č. 114/1992 Sb. (o ochraně přírody a krajiny) je územní systém ekologické stability krajiny definován jako vzájemně propojený soubor přirozených i pozmeněných, avšak přírodě blízkých ekosystémů, které udržují přírodní rovnováhu. Rozlišuje se místní, regionální a nadregionální systém ekologické stability. Základními pojmy používanými v souvislosti s ÚSES jsou - biocentrum, biokoridor, interakční prvek.

Biocentrum je definováno prováděcí vyhl. č. 395/92 Sb. k zák. č. 114/92 Sb. jako biotop nebo soubor biotopů v krajině, který svým stavem a velikostí umožňuje trvalou existenci přirozeného či pozmeněného, avšak přírodě blízkého ekosystému.

Biokoridor je definován rovněž prováděcí vyhl. č. 395/92 Sb. k zák. č. 114/92 Sb. jako území, které neumožňuje rozhodující části organismů trvalou dlouhodobou existenci, avšak umožňuje jejich migraci mezi biocentry a tím vytváří z oddělených biocenter síť.

Interakční prvek je krajinný segment, který na lokální úrovni zprostředkovává příznivé působení ostatních ekologicky významných částí ÚSES (biocenter a biokoridorů) na okolní méně stabilní krajinu do větší vzdálenosti. Jde o lokality zabezpečující dílčí, avšak základní funkce organismů. Často plní v krajině i další funkce (protierozní, krajínotvornou, estetickou).

Na území ponětovického katastru byl v zákonem stanovené formě zpracován dosud pouze generel regionálního ÚSES, zpracovaný v mapovém měřítku 1 : 50 000 (Generel regionálního územního systému ekologické stability krajiny pro jihomoravskou oblast. Löw a spol., Ekologická dílna, Brno, 1992.). Na základě tohoto generelu je patrné, že ponětovický katastr leží mimo navržené trasy regionálních biokoridorů.

Regionální ÚSES vytváří pouze základní síť přírodě blízkých ekosystémů. Aby byla zabezpečena celková přírodní rovnováha území, je třeba tuto síť doplnit o ÚSES lokální. Návrh lokálního ÚSES v ponětovickém katastru počítá se čtyřmi větvemi biokoridorů. Společným znakem všech těchto větví je skutečnost, že jsou vázány na vodní prostředí.

První větev jde po Raketnici. V přítokové části Ponětovického rybníka, na hranici s jiříkovickým katastrem, je navrženo lokální biocentrum. Odtud je veden biokoridor ve dvou variantách - po severním a po jižním břehu rybníka. Jako výhodnější se jeví varianta jižní, a to z důvodu zastínění části rybníka a snížení jeho nadměrného prohřívání, vedoucího k nežádoucí eutrofizaci. Pod hrází se obě varianty spojují a biokoridor jde podél Raketnice až k jejímu ústí, kde se napojuje na biokoridor Řičky - Zlatého potoka.

V trase zmíněného biokoridoru Zlatého potoka, tvořícího západní hranici katastru, zasahuje částečně do k.ú. Ponětovice biocentrum navržené na soutoku s Prackým potokem, mezi současným tokem a bývalým náhonem. Tato trasa se dostává poněkud do rozporu s uvažovaným západním obchvatem obce, jehož účelnost je však vzhledem k frekvenci dopravy velice pochybná.

Třetí větev vychází z biocentra na soutoku Zlatého a Prackého potoka a sleduje tok Prackého potoka až po biocentrum, navržené v prackém katastru.

Poslední navržená větev tvoří severovýchodní hranici katastru a prochází dnem údolí mezi Raketnicí a vodní nádrží Grunty.

Trasa všech zmíněných biokoridorů je jasně dána vazbou na vodní prostředí. Zatímco biokoridory Prackého potoka a občasného toku pod Grunty jsou navržené jako směrné, v případě Raketnice a Zlatého potoka jde o biokoridory nesporné. Požadovaná šířka biokoridorů je minimálně 15 m.

Z obou navržených biocenter není žádné jednoznačně vymezené. Návrh lokalizace má zajistit územní rezervu pro jejich vytváření, přičemž minimální požadovaná rozloha činí 3 ha.

Danou podobu územního systému ekologické stability, vyjádřenou též v grafické části, považujeme za dostatečnou pro schválení územního plánu. Podrobněji navržený generel lokálního ÚSES bude předmětem samostatně zpracované dokumentace, kterou lze považovat za zvláštní přílohu územního plánu. Konkrétní dopracování ÚSES bude nutnou součástí komplexních pozemkových úprav, hlavního nástroje tvorby harmonické kulturní krajiny.

Z hlediska vlastního vytváření ÚSES platí, že pro výsadby dřevin v biokoridorech a biocentrech je třeba zásadně používat domácí stromy a keře odpovídající důsledně stanovišti výsadby.

Budou to v první řadě:

na vlhkých stanovištích podél toku: olše lepkavá, vrba bílá, vrba ušatá, topol bílý, topol černý, javor mléč, javor babyka, javor klen, jasan ztepilý, jilm vaz, jilm habrolistý, dub letní, lípa malolistá, brslen evropský, řešetlák počistivý, krušina olšová, hloh jednoploďný, hloh obecný, stremcha obecná, kalina

obecná, svída krvavá,

na sušších stanovištích: dub zimní, habr obecný, lípa malolistá, lípa velkolistá, javor mléč, jeřáb břek, javor babyka, ptačí zob obecný, brslen bradavičnatý, trnka obecná, svída krvavá, růže šípková, hloh obecný a jednoplodý.

12.4. Trvalé vegetační formace v území

12.4.1. Historický vývoj

Vegetační formace v území procházely během historického vývoje výraznými změnami. Řešené území je součástí pravěké ekumeny, které se měnilo v souvislosti s hospodářským vývojem společnosti.

Rozvoj techniky a systém státních subvencí v oboru vodního hospodářství na konci minulého a na začátku tohoto století měl za následek výrazné vodohospodářské úpravy v území, které probíhaly až do doby nedávno minulé ve stále drastičtější formě, od úprav velkých toků až po regulaci poslední vodoteče v území a budování systematické drenáže. V souvislosti s elektrifikací území ztratily význam mlýnské náhony a postupně zanikaly.

Se socializací zemědělství postupně zanikaly drobné krajinné struktury jako meze, stromořadí, malé sakrální stavby, cestní síť. Definitivní ráz zemědělské krajiny daly pozemkové úpravy probíhající v 70. letech a z nich vyplývající likvidace posledních krajinných struktur. Následkem těchto všech úprav postupně zanikaly v této krajině, zřejmě již od starověku téměř bezlesé, přirozené vegetační formace vázané na vodní prostředí - břehové porosty, mokřady a zbytky luhu. Ani při vybudování nových rybníků nebyly již v patřičném rozsahu a sortimentu obnoveny.

Mimořádně byly v území zakládány plochy vegetace k okrasným, případně hospodářským účelům, které se dochovaly do dnešní doby. Realizovaly je obvykle okrašlovací spolky nebo jiná občanská sdružení, vysazující drobné parkové plochy, případně zalesňující neplodné půdy. V poválečných letech se tohoto úkolu ujala myslivecká sdružení. Výsadbou větrolamů a břehových porostů se zabývaly tak zvané Lesotechnické meliorace a později Státní meliorační správa. Většina těchto aktivit má vedle svých kladných výsledků často za následek rozšíření řady nežádoucích dřevin, v krajině nepůvodních, jako jsou akát, jasanovábor peřenolistý, smrk a euroamerické křížence topolů.

Rovněž vegetační formace v obci procházely svým vývojem. Již ze středověkých písemných materiálů lze čerpat doklady o pěstování ovocných dřevin, jejich šlechtění je známo ze 17. a 18. století. Tereziánské zákony nařizovaly výsadby lip u hospodářských objektů z důvodů ochrany proti požárům. Okrašlovací spolky se podílely na výsadbách dřevin na návších, u sokoloven, pomníků, kapliček a kostelů. Častými dřevinami vysazovanými v obcích byly lípy, jírovce, javory, jerlíny, akáty. Vedle okrasných dřevin byly často do ulic vysazovány ovocné dřeviny, ořešáky a hrušně.

Výrazným zásahem do vzhledu obce se stala obliba zakrslých tvarů dřevin. Výsadby nízkých tvarů ovocných dřevin snižují výškovou hladinu zeleně v zahradách, kde však naštěstí zůstávají doposud dominantní ořešáky. Při okrasných výsadbách se upřednostňují plazivé kultivary jehličnanů, stále zelených listnáčů, nízké

keře, krátkověké stromy jako bříza, případně vysoké jehličnany jako smrk a borovice. Módními dřevinami jsou vedle plazivých jalovců skalníky, dřišťály, hlohyně, tavolníky, trojpušky, smrky. Sortiment je dán jednak módou, dále výsadbami realizovanými v nově budovaných městských obytných souborech a nabízeným sortimentem ve školkách. Z obcí se postupně vytratily výsadby oblíbených domácích dřevin vysazovaných předchozími generacemi - lípy, javory, jasany, jírovce, které byly oproti dnešnímu sortimentu dlouhověké a dominantně se uplatňovaly v obraze obce, vytvářely její charakteristickou siluetu.

12. 4.2. Urbanistická kategorizace trvalých vegetačních formací

Vegetační formace v území jsou tvořeny plochami vyhrazenými (často zjednodušeně nazývanými vyhrazená zeleň) a plochami veřejnými (zeleň veřejná).

Zeleň vyhrazená je tvořena

- soukromými zahradami u rodinných domků a zemědělských usedlostí,
- zahrádkovými koloniemi,
- zahradami školských a zdravotnických zařízení,
- oplocenými plochami u občanské vybavenosti, sportovních zařízení,
- oplocenými plochami zeleně výrobních a skladovacích zařízení, technické vybavenosti,
- oplocenými sady, vinicemi,
- oplocenými oborami, bažantnicemi.
- Zvláštní kategorií omezeně přístupné zeleně jsou zámecké zahrady a hřbitovy.

Zeleň veřejně přístupná je rovněž tvořena řadou subkategorií. Zásadně ji lze dělit na

- parky a menší parkově upravené plochy,
- zeleň v okolí bytových domů (též zvanou sídlištní),
- zeleň doprovodnou a izolační (břehové porosty, izolační zeleň komunikací, dále neoplocená izolační zeleň výrobních a skladovacích objektů, technických zařízení, případně jiných ploch.
- půdoochrannou a rozptýlenou zeleň,
- lesy.

12. 4.3. Význam jednotlivých kategorií zeleně v území

Vyhrazené plochy zeleně jsou v první řadě tvořeny soukromými zahradami u rodinných domků a zemědělských usedlostí. Specifikem Ponětovic jsou zahrádky v okolí hřiště, které postrádají řadu negativ typických zahrádkových kolonií, neboť jsou v užívání místních obyvatel. Soukromé zahrady se výrazným způsobem podílejí na estetickém vzhledu obce, jsou důležitým prostorem relaxace jejich majitelů, plní funkce hygienické, mikroklimatické, hospodářské. Zanedbatelný není ani jejich význam ekologický - jsou biotopem řady druhů zpěvných ptáků a často dalších druhů mnohdy chráněných živočichů, jako jsou ježci,

ještěrky, různé druhy hmyzu.

Zahrady suplují do jisté míry i část plochy veřejné zeleně, jejíž funkci však plně nahradit nemohou.

Ekologickou funkci zahrad lze zvyšovat vyloučením nebo výrazným omezením chemizace, vytvářením přírodě blízkých zákoutí v zahradách, ponecháváním starých doupných stromů a pěstováním vysokých tvarů dřevin. Zahrady v Ponětovicích vytvářejí kvalitní kulisu v pohledu na obec.

Do kategorie vyhrazené zeleň patří i zeleň u mateřské školy, ostatní kategorie vyhrazené zeleně v obci nejsou.

Rozsah zeleně doprovodné a izolační je v každém území různý a je dán sítí vodotečí, komunikací a výrobních či jiných objektů, které je třeba v území výsadbou izolační zeleně doplnit. Zásadou pro její realizaci je, že by měla být vysázena ze sortimentu domácích dřevin odpovídajících stanovišti, pouze v intravilánu obce je možno v omezené míře použít dřevin zdomácnělých. V intravilánu naopak omezíme použití dřevin způsobujících alergie, jako jsou topoly a vrby, pokud nepoužijeme nekvetoucích kultivarů.

Zeleň půdoochranná a rozptýlená je ve smyslu této práce chápána jako součást územního systému ekologické stability a zásady pro její realizaci jsou popsány v jiné kapitole.

Zeleň parků, menších parkově upravených ploch, případně zeleň u bytových domů je tou kategorií, kterou většina lidí chápe jako veřejnou zeleň v pravém slova smyslu. Při zpracovávání územních plánů je často kladena ze strany pořizovatele otázka, jaký rozsah veřejné zeleně pro obec je minimálně nutný.

Potřeba veřejné zeleně se v obcích bude lišit podle typu osídlení, stavu přírodních prvků v krajině, turistické atraktivitě obce, případně jiných specifických faktorů. V obcích s rozsáhlými plochami soukromých zahrad přejímají tyto řadu funkcí, kterou ve městech plní veřejná zeleň. Významně podílejí na estetickém vzhledu obce, jsou důležitým prostorem relaxace jejich majitelů, plní funkce hygienické i mikroklimatické.

Zeleň veřejná pak zřejmě plní především funkce estetické a psychosociální, stává se důležitým místem setkávání obyvatel obce a to obyvatel všech věkových kategorií. Proto by veřejná zeleň měla poskytnout prostor pro hry dětí setkávání mládeže i starších občanů. Pochopitelně by plocha veřejné zeleně měla být natolik rozsáhlá a v obci kvalitně rozmístěná, aby si jednotlivé skupiny obyvatel vzájemně pobyt v zeleni neznemožňovaly.

Z tohoto pohledu jsou důležitá místa pro rozvoj veřejné zeleně obvykle vázána na:

1. *centrální část obce* - s veřejnými institucemi a obchody,

zdravotnickými a sociálními zařízeními. Setkávají se tu obyvatelé všech věkových kategorií, obvykle si tu méně hrají děti.

2. *prostor navazující na sportovní zařízení* - hřiště, koupaliště, sokolovny, nebo orlovny. Soustřeďuje se tu převážně mládež a děti.

3. *prostor navazující na církevní památky, hřbitovy, historické památky*. Soustřeďují se tu převážně starší občané.

V Ponětovicích plocha veřejné zeleně v centrální části obce je zároveň prostorem navazujícím na nově budovanou kapli.

Celková výměra těchto zelených ploch je dána způsobem jejich využívání. Zatímco plocha v centru je obvykle daná okolní zástavbou a obvykle nepřesahuje řádově stovky m², plocha u sportoviště může být daleko větší.

Specifickým případem obcí v prostoru památkově chráněné zóny bitvy u Slavkova je nedostatek přírodních prvků, zejména lesa, nedostatek přírodních turistických atraktivit a na druhé straně historická atraktivnost území, respektive snaha využít historické proslulosti území. Tyto faktory vytvářejí další tlak na budování veřejné zeleně v obcích jako snaha nahradit obyvatelům chybějící přírodu a vytvořit novou kvalitu ve vzhledu obcí.

12.4.4. Zásady tvorby zeleně

Pro většinu ploch veřejné zeleně je charakteristická malá péče o trávníky, často nevhodný sortiment dřevin. Málo vhodné je v této suché a teplé oblasti používání smrků, douglasek, jedlí a modřínů, s ohledem na přibývajících alergii zejména u dětí a mládeže jsou nepoužitelné u školských a sportovních zařízení i výsadby některých dřevin způsobujících alergii většině citlivých osob - např. břízy, borovice, vrby, topoly a jasany. Nízké a plazivé dřeviny se neprojeví v obraze obce, nemají téměř žádný vliv na snižování prašnosti, zlepšení mikroklimatu, kompozičně jsou nevýrazné.

Nové výsadby veřejné zeleně by proto měly být realizovány za využití velkých a dlouhověkých stromů pokud možno domácího sortimentu, kombinovaných s trávníkovými plochami a omezeným množstvím kvetoucích keřů. Plocha musí být vybavena lavičkami, případně prvky pro hraní dětí z přírodních materiálů - ze dřeva, případně z kamene.

Plochy před řadovými domy, které plní vlastně funkci izolační u komunikací, by rovněž měly mít jednoduchou úpravu v duchu již uvedených zásad. Dominovat by měly stromy s velikostí koruny odpovídající šíři ulice a jejímu využívání v trávníkové ploše, doplněné o výrazné kvetoucí keře. Potlačeny by měly být exotické jehličnany i hospodářské plodiny. Trvalky a letničky by měly být omezeny a vysazovány pouze těsně u domů jejich majitelů, pokud jsou schopni o ně zajistit pravidelnou a kvalitní péči.

Při každé nové výsadbě je třeba zvažovat budoucí velikost dřeviny, její nároky na půdu, vlhkost a teplotu. Dřeviny cizokrajné je vhodné používat omezeně a to pouze pro významné prostory uvnitř obce. Problémem pro nové výsadby je nutnost respektovat ochranná pásma nadzemních i podzemních inženýrských sítí.

Pro zlepšení celkového vzhledu obce by bylo vhodné po posouzení omezujících faktorů navrhnout výsadby nových dřevin do jejího intravilánu v následujícím sortimentu:

Stromy s velkou korunou - do širokých ulic a na velká prostranství:

- domácí dřeviny - lípa malolistá, lípa velkolistá, javor mléč, javor klen, dub letní, dub zimní, buk lesní, jasan úzkolistý, jilm vaz, jeřáb břek, topol bílý,

- cizokrajné dřeviny - výjimečně jako solitéry - platan javorolistý, líska turecká, jírovec maďal, jeřáb japonský, lípa stříbrná, lípa zelená, dub červený, lyrovník tulipánokvětý, dřezovec trojtrnný, nahovětvec kanadský, katalpa nádherná, kaštanovník setý, javor stříbrný, paulownie plstnatá,

stromy se střední až malou korunou na menší prostranství a do úzkých ulic:

- domácí dřeviny - javor babyka, jeřáb oskeruše, jeřáb muk,

- cizokrajné dřeviny - jeřáb prostřední, trnovník honosný, trnovník pražský, zmarličník japonský, javor mléč ve varietách (var. Globosum), sakura, okrasné jabloně.

Při výsadbách zeleně je třeba mít na mysli možnosti jejich jednoduché a kvalitní údržby, zejména pohodlné sekání trávníku, které je nutno provádět několikrát ročně dle významu a využívání plochy v obci. Výsadby by měly být realizovány z kvalitního sortimentu, který je zárukou dobře prosperujících výsadeb, podle projektu zpracovaného odborným projektantem.

12.4.5. Zásady péče o veřejnou zeleň

Veřejná zeleň vyžaduje pravidelnou péči. Měla by být založena tak, aby péče byla jednoduchá a efektní. Základní péče spočívá v sekání trávníků, které je nutno provádět několikrát ročně dle významu a využívání plochy v obci. Výhodné je zakoupit pro obec motorovou rotační nebo strunovou sekačku a sekání provádět pravidelně v době intenzivního růstu trav v květnu a červnu každých 14 dní. Pravidelně sekaný a přihnojovaný trávník je vedle zdravých stromů největší ozdobou veřejných ploch.

12.4.6. Vegetace v intravilánu

Vegetace v intravilánu Ponětovic je tvořena plochami veřejnými a plochami vyhrazenými. Vyhrazené plochy zeleně jsou v první řadě tvořeny soukromými zahradami.

Do kategorie vyhrazené zeleně patří i zahrada mateřské školy, jejíž výsadby lip tvoří v obci výraznou dominantu.

Veřejná zeleň v obci je tvořena většinou úzkými pásy zatravněných, případně stromy a keři osázených ploch před domy v jednotlivých ulicích, neoplocenými předzahrádkami, menšími ploškami na nárožích a u obchodu. Nejvýrazněji se v obraze obce projevují výsadby lip, jírovců a akátů u zvoničky. Velmi pěkným prostorem veřejné zeleně, sloužícím pro odpočinek i sport, je sportovní areál v severní části obce, obklopený zahrádkami a vodními plochami.

Větší upravená plocha veřejné zeleně s místem pro každodenní setkávání obyvatel a posezení tu chybí a pro její vybudování tu není dostatek prostoru. Je třeba ji nahradit umístěním laviček v okolí kapličky a úpravou menších ploch v centrální části obce. Pro hry dětí předškolního a mladšího školního věku zřejmě slouží hřiště, rovněž pro rekreaci mládeže a dospělých. Plocha hřiště je omezena z jedné strany rybniční soustavou, z druhé strany zahrádkami. Další případný rozvoj sportoviště je možný až na louce, přiléhající k zahrádkám.

V obci je řada neoplocených předzahrádek s výsadbami keřů, ovocných stromů a s trávnikem, které je třeba zachovat a neosazovat exotickými keři.

Posláním vegetačních úprav v Ponětovicích je vedle obecných mikroklimatických a hygienických funkcí:

1. Maximálně posílit biokoridor Rokatnice, který zároveň dotváří veřejnou zeleň v prostoru rekreačních aktivit. Podél tohoto biokoridoru postupně budovat rekreační plochy místního i nadmístního významu v kontextu areálu Slavkovského bojiště.
2. Dobudovat zelené plochy v centrální části obce.
3. Zkvalitnit estetický dojem ze vstupů do vesnice.
4. Obraz obce doplnit o nové pohledové dominanty - výsadby velkých listnáčů (lípy, javory).
5. Vybudovat kvalitní obytné prostředí nově navrhovaných ulic rodinných domků.

K tomu je zapotřebí:

- Výsadby podél Rokatnice realizovat po obou březích,

pokud možno v šířce minimálně 15 m v pestrém druhovém složení následujícího sortimentu: olše lepkavá, vrba bílá, vrba křehká, vrba ušatá, topol bílý, topol černý, javor mléč, javor babyka, javor klen, jasan ztepilý, jilm vaz, dub letní, řešetlák počistivý, krušina olšová, hloh jednoploď, hloh obecný, stremcha obecná, kalina, svída krvavá, lípa malolistá.

- Postupně rozšiřovat výsadby na prostor dnešních luk podél Roketnice a budovat tu rekreační plochy.

- Upravit plochy naproti kapli.

- Vybudovat menší parkově upravenou plochu s velkými listnáči před garážemi na okraji obce.

- Obraz obce doplnit o nové pohledové dominanty - aleje velkých listnáčů (lípy, javory) v doplněné výstavbě za mateřskou školku. Těmto výsadbám je třeba přizpůsobit zástavbu tak, aby na dřeviny zbyl dostatečný prostor.

- Vysázet listnáče s menší korunou do stromořadí k nádraží.

Popis jednotlivých lokalit zeleně v intravilánu obce:

Lokalita 1.

Plocha veřejné zeleně ve středu obce se zvoničkou, pomníkem padlých a křížem. Plocha je zatravněná a rostou na ní mohutné dřeviny, významné v obrazu obce.

Návrh opatření: V rámci výstavby kaple je třeba maximálně chránit dominantní stromy a ploše ponechat její jednoduchost.

Lokalita 2.

Malá zatravněná plocha veřejné zeleně s velmi pěknou mladou lípou.

Návrh opatření: Do plochy umístit lavičku.

Lokalita 3.

Malá plocha veřejné zeleně s výsadbou okrasných keřů, ve které jsou umístěné neestetické vývěsní tabule.

Návrh opatření: Vysadit jeden menší strom, tabule odstranit, umístit sem lavičku.

Lokalita 4.

Malá plocha veřejné zeleně se stříbrným smrkem.

Návrh opatření: Bez zásahu.

Lokalita 5.

Úzký pásek veřejné zeleně za stodolami a před domy, zatravněný, s výsadbou růží a trvalek.

Návrh opatření: Bez zásahu.

Lokalita 6.

Zatravněný sportovní areál, v jehož ploše se kromě travnaté-

ho hřiště nachází antukový kurt na odbíjenou, taneční parket, podium pro hudebníky, občerstvení. Na hřišti a kolem tanečního parketu jsou vysázeny stromy. Porosty kolem parketu jsou přehoustlé, stromy se vytahují a nevytvářejí kvalitní koruny.
Návrh opatření: Je třeba provést radikální probírku.

Lokalita 7.

Zatravněná plocha veřejné zeleně, do které ústí místní komunikace a vjezd z garáže. Rostou tu okrasné keře.

Návrh opatření: Do plochy je možno vysadit dva velké listnáče, pravidelně kosit.

Lokalita 8.

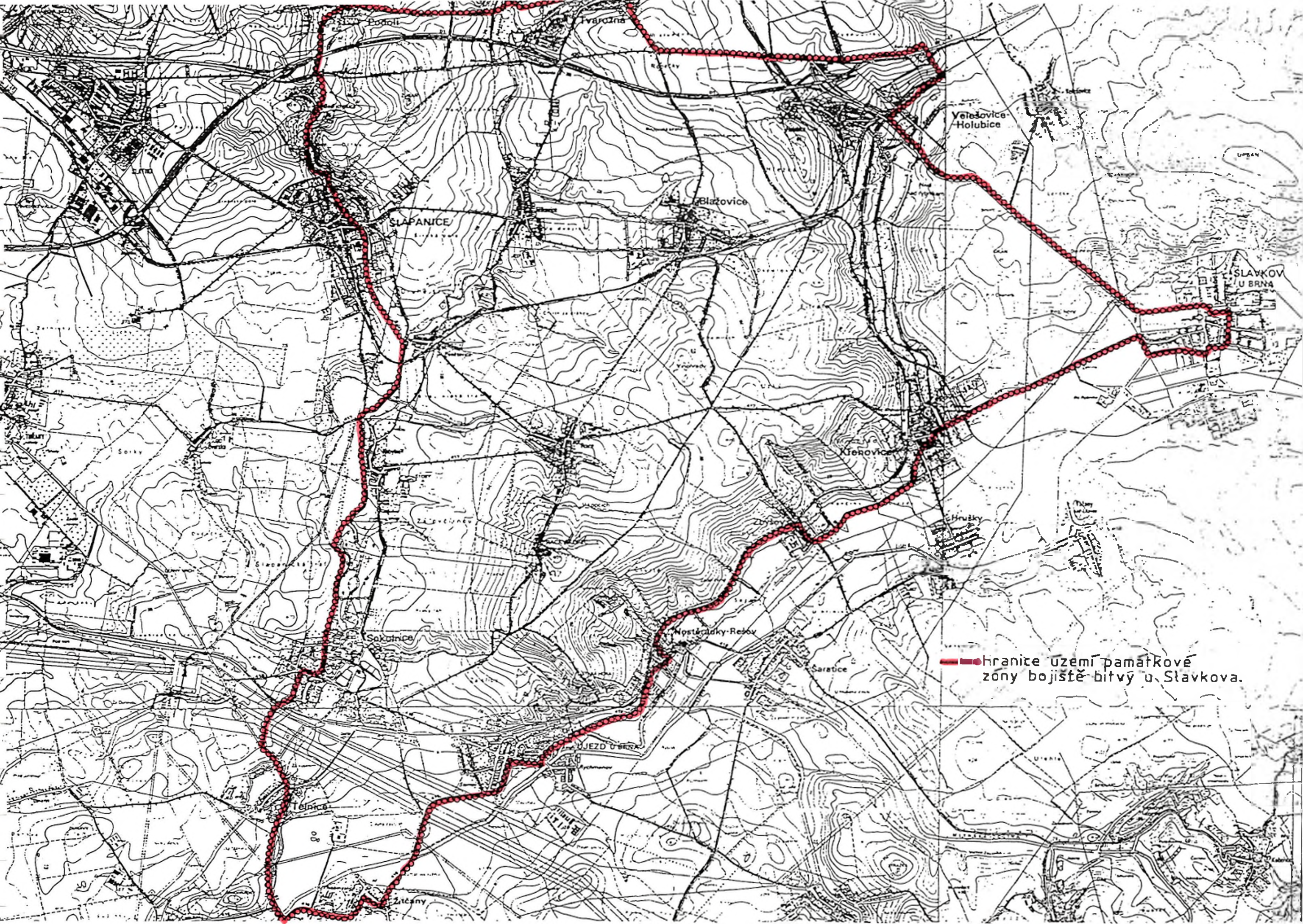
Plocha před samoobsluhou.

Návrh opatření: Upravit a využívat.

Lokalita 9.

Vyhrazená zeleň u mateřské školy.

Návrh opatření: V okrasné části v bezprostřední blízkosti budovy provést probírku a uvolnit mladou perspektivní lípu, zastiňovanou smrčkou.

—•—•— hranice území památkové zóny bojiště bitvy u Slávкова.

13.0 Památková péče

Hlavní hodnotou obce je docházková základní struktura a organizace zástavby dokládající vývoj osídlení od nejstarších dob.

Obec má dochovaný původní koncept návsi, utvářející se přirozeně kolem komunikační osy západ-východ.

Dnešní podoba je vytvořena rozrůstáním zástavby směrem východním a severovýchodním do vidlicově rozvětvených jednostranně zastavěných ulicovek novodobých rodinných domů. V těžišti zastavěného území se nachází enkláva Chaloupky, tvořená úzkou ulicí s hustou strukturou domků drobného měřítka. tato ulice navazuje na východní konec návsi v prostoru rozvolněné křižovatky u zvonice. Východní část obce za budovou školy je od jádra oddělena železniční tratí.

13.1. Hodnocení z hlediska památkové kvality

- a) V obci nejsou budovy zařazené do seznamu nemovitých kulturních památek
- b) Stavby hmotově tradiční, nenarušující skladbu sídla - do této skupiny je možno zařadit většinu objektů na návsi, které mají tradiční tvarovou a hmotovou podobu, přírodní konstrukce a jsou však více či méně poznamenány novodobými úpravami (velikosti otvorů, tvrdé omítky, absence původních detailů, netradiční materiály u soklů, oken a dveří, adaptované hospodářské trakty.

Významnou součástí stavební struktury jsou stodoly, neboť výrazně dotvářejí charakter prostředí a spoluvytvářejí panorama obce. Jsou příkladem tradicí ověřeného způsobu na vesnici nezbytného zajištění hospodářského zázemí obytných budov a v tomto smyslu kontrastují s novodobou zástavbou napodobující městský charakter bydlení. Deformace hospodářských traktů do podoby neadekvátních chaotických přístaveb často provizorního rázu je patrna u zadních traktů novodobých ulicovek (ve více případech). V současné době se jeví jako aktuální využití tradičních stodol pro drobné podnikání, což předpokládá přiměřenou rekonstrukci při zachování hmoty a vzhledu objektů.

Pozornost je třeba věnovat objektům na spodním okraji návsi při vjezdu do obce. Na pravé straně se jedná o komplex zbytkového statku, který utrpěl necitlivým ZD výstavby ocelových skladových hal v jeho sousedství. Statek má zachovalý portál a stavební strukturu s vnitřním hospodářským dvorem. Nevhodná je aplikace plechové střešní krytiny. Náročná na opačné straně, v současné době značně zchátralý, заслужující citlivou rekonstrukci a zachování svého výrazu včetně detailů.

Charakteristickým celkem je komplex bývalé hospody, jejíž rekonstrukce a obnovení funkce by prospěly pro zlepšení vybavenosti.

Před tímto komplexem se nachází zvonice kaple se zvonicí z konce. Na dostavbu kaple byla vypsaná architektonická soutěž.

Komplex drobné husté zástavby Chaloupky tvoří úzkou ulici se svébytným výrazem.

Na opačné straně železniční trati dominuje protilehlému prostoru poměrně mohutná hmota školy z počátku století, jejíž velikost je pro obec v současných podmínkách nadměrná. Jako vhodné se jeví integrované využití pro správní společenské a kulturní účely.

Charakteristickou vesnickou strukturu má nárožní zástavba při výjezdu ze směru na Prace.

- c) Stavby ostatní, běžného charakteru a novostavby.
Jedná se o všechny ostatní stavby, více či méně ovlivňující vzhled obce, které se však svou hmotou nevymykají měřítku prostředí.
- d) Stavby rušivé, architektonické a estetické zásady.
Za zásadně rušivé je nutno považovat ocelové kolny při západním vjezdu do obce, které jsou hrubou závadou architektonické struktury obce, navíc v exponované poloze.
Za další výraznou závadu je nutno považovat v současné době prováděnou přístavbu objektu na severním okraji komplexu Chaloupky, která je v pohledově exponované poloze vůči rekreačním plochám pod rybníkem.
V siluete se rušivě projevují nevhodně řešené hospodářské trakty novějších objektů a ojedinělé případy narušené struktury stodol.
Za dílčí vady lze považovat plochou střechu prodejny potravin a některé nevhodné detaily vyskytující se při opravách a rekonstrukcích tradičních budov.
Celkově však obec působí upraveným dojmem. Některé popsané nedostatky lze odstranit při opravách stavebního fondu.

13.2. Archeologické lokality a nálezy

Archeologické nálezy na katastru obce jsou dokumentovány jižně od dnešní zástavby v místě bývalé obecní cihelny a v prostoru křižovatky kobylnické silnice s železniční tratí. Z období doby kamenné nejsou žádné nálezy.

Doba bronzová :

- Kultura Únětická - Podíly JZ od obce směrem ke Kobylnicím v prostoru zrušené cihelny byly nalezeny hroby se skrčeným kostrami, část nádoby, kostěné sídlo a kostěné jehlice.

- Středodunajská mohylová kultura - u dráhy mezi železnicí a prateckou silnicí prozkoumal prof. J. Pavlík dva orbou částečně narušené žárové hroby.
- Velatická fáze SPP - u strážného domku keramické nádoby ze žárových hrobů.

Doba laténská, římská a doba stěhování národů :

- Jižně od obce u stanice železniční dráhy kostrový hrob se dvěma bronzovými náramky (1981) a v r. 1936 prof. J. Pavlík v blízkosti křižovatky dráhy se silnicí do Kobylnic zjistil 35 žárových a 4 kostrové hroby s četnými milodary.

Středověk :

- Z r. 1464 je připomínán tvz v majetku Smila z Ponětovic, která zanikla mezi lety 1533 - 1546.

14.0 Ochranná hygienická a technická pásma

Ochranná pásma omezují a regulují stavební činnost v řešeném území a tím podmiňují koncepci rozvoje územní a stanovení zásad pro územní rozhodování.

14.1. Pásma hygienické ochrany

- Hlukové pásmo letiště Tuřany - isofona 85 dB prochází podél jižní fasády objektů na návsi a pokračuje v linii zástavby ulice Nová za školou a ovlivňující rezervní plochy na sopečné straně.
- Hlukové pásmo železniční trati - zasahuje stávající zástavbu ulicovky podél trati.
- Hlukové pásmo od komunikací - není stanoveno, hluková zátěž od převažující místní cílové dopravy po komunikacích III. třídy není zaznamenána a nepředpokládá se ani její výrazný nárůst.

14.2. Ochranná pásma technická

- ochranná pásma VTL plynovodu činí 20 m na obě strany
- ochranná pásma vrchních vedení 22 kV činí 10 m od krajního vodiče.

- pro hlavní kanalizační sběrač je stanoveno pro zástavu nadzemních objektů OP min. 5 m od líce potrubí
- u hlavních vodovodních řadů činí OP 5 m od líce potrubí
- OP železniční trati činí 60 m od krajní koleje
- silniční OP komunikace III.tř. činí 20 m od osy vozovky
- OP vodních toků
 - pro stavby trvalého charakteru
 - od břehové hrany min. 10 m
 - u ohrazovaných vodních toků min 15 m
 - pro ostatní činnosti min 6 m
 - pozn. :
rozhodující hodnota je určena vyznačenou hranicí biokoridorů

15.0 Návrh regulativů územního rozvoje

15.1. Závazné zásady rozvoje

Rozvojové regulativy jsou graficky vyjádřeny ve výkresu Regulační plán 1 : 2000.

Jako závazné jsou navrženy :

- funkční regulace ploch
- dodržení základního prostorového uspořádání zastavěného území s výškovým omezením zástavby do 2 nadzemních podlaží a se sedlovým tvarem střech
- dodržení venkovské charakteru zástavby, včetně hospodářských traktů obytných budov
- zachování koncepce návěsí struktury a přiměřené měřítko proporcí a členění objektů včetně detailů
- návrh územních systémů a prvků ekologické stability
- vymezení ochranných pásem a chráněných území
- návrh koncepce dopravy a technického vybavení
- zásady stanovené vyhláškou č.475 ministerstva kultury ČR ze dne 10.září 1992 o prohlášení bojiště bitvy u Slavkova za památkovou zónu

15.2. Rozvojové směrnice

Rozvojové směrnice stanovují orientační podklad pro podrobnější řešení rozvoje území a pro výhledové rezervní plochy. Nutné zpřesnění bude vyplývat z návazné podrobnější projektové dokumentace.

Podrobnější architektonické řešení se doporučuje provést v těchto lokalitách :

- zóna podnikatelských aktivit v jižní části obce
- dotvoření sportovního a rekreačního areálu v okolí rybníka a údolní nivy Rokytnice
- revitalizace krajiny ve smyslu zásad ÚSES (biokoridory, biocentra apod.)
- úpravy uličních parterů s aplikací prvků pro zklidnění dopravy a vytvoření obytného prostředí

15.3. Vymezení ploch pro veřejně prospěšné stavby

- nezbytně nutné plochy pro vedení inženýrských sítí a souvisejících technických zařízení
- nezbytně nutné plochy pro úpravu komunikační sítě
- veřejná parkoviště, pokud si to nárůst požadavků z titulu zvýšeného cestovního ruchu vyžádá plochy pro parkoviště jsou situovány na pozemcích č. 327, 328, 386, 402
- biokoridory ve vyznačených trasách š. 15 m od břehů vodních toků v zastavěných částech obce, š. 20 m ve volné krajině
- v prostoru biokoridoru Rokytnice a Ponětického rybníka je navržena pěší vycházková trasa, případně cyklistická stezka propojující tradiční údolí s krajinou
- pěší vycházkové trasy, případně cyklistické stezky propojující významná místa památkové zóny bitvy u Slavkova, jsou směrově vyznačeny ve výkrese širších vztahů a budou začleněny do systému tras navržených územním plánem této zóny.

16.0. Zábor zemědělského půdního fondu

16.1. Úvod

Zábor ZPF vyplývá z navrženého urbanistického rozvoje obce, který v časovém horizontu účinnosti tohoto dokumentu nepředpokládá výrazný rozvoj obce. Tato zásada rovněž vyplývá ze zásady památkové zóny bojiště bitvy u Slavkova o maximální zachování charakteru krajiny a sídel v této zóně. Dalším limitujícím faktorem rozvoje obce je hlukové pásmo letiště v Tuřanech, zasahující izofonou 85 dB jižní část obce.

V časovém horizontu do r.2010 budou stavební aktivity v obci soustředěny na dobudování technické infrastruktury, na rekonstrukce stávajících objektů v centrální zóně a na aktivity související s regenerací životního prostředí a krajiny.

16.2. Důvody k výběru lokalit a předpokládané důsledky navrhovaného řešení ZPF

- a) Pro dobudování rozvoje obce byly zvoleny plochy bezprostředně navazující na současně zastavěné území a dotvářející prostorovou strukturu obce.
V návrhu územního plánu byly přednostně navrženy k využití plochy v zastavěné části obce - proluky a nezastavěné části zahrad.
Jedná se o pozemky č.111,113-115, č.24,25,185,134.
- b) V katastru obce Ponětovice jsou na plochách ZPF vybudovány odvodňovací systémy - ve východní části sídla směrem k tělesu železniční tratě. Zástavbou v navrhovaných lokalitách nedojde k porušení těchto systémů.
- c) Areály a objekty zemědělské prvovýroby :
 - v obci se nenachází středisko živočišné výroby
 - objekty ZD dočasně umístěné na pozemku 266 budou výhledově odatraněny.
- d) Uspořádání ploch zemědělského půdního fondu je patrné z výkresu širších vztahů, kde jsou také vyznačeny prvky zajišťující kostru ekologické stability krajiny. V katastru obce Ponětovice nebyly dosud zpracovány komplexní pozemkové úpravy.
- e) Ve výkresové části územního plánu jsou vyznačeny hranice současně zastavěného území obce.

16.3. Popis ploch pro rozvoj obce

Lokalita I - U trati - je určena pro rozvoj podnikatelských aktivit. Jedná se o plochy č.268,270,271,272,273. Plocha je v ochranném pásmu dráhy a v západní části navazuje na plochu, která je pro přeložku komunikace III.třídy Šlapanice -Kobylnice. Plocha není vhodná pro zemědělskou výrobu, není dobře dostupná zemědělské dopravě. Z důvodu ochranného pásma ČD není vhodná pro funkci bydlení.

Lokalita II - ul.Nová - dostavba ulicovky dvěma rodinnými domky - výstavba je zde vymezena ochranným pásmem VN. Jedná se o pozemek č.308 - zahrada.

Lokalita III - ul.Nová - jedná se o dostavu druhé strany jednostraně zástavby rodinnými domky. Lokalita je označena jako územní rezerva, je v hlukovém pásmu letiště Tuřany - izofona 85 dB. Výstavba zasahuje části pozemků č.305,306.

Bilance záboru ZPF

Ozn. ploch	název lokality	funkční využ.	rozloha v ha	BPEJ	stupeň přednos. v ochr.	třída ochr. ZPF
I.	U trati	podnikatel.	1,6172	2.61.00	III.	3
		aktivity		2.01.00	I .	1
II.	ul.Nová	výstavba RD	0,3328	2.01.00	I .	1
III.	ul.Nová	výstavba RD	1,1517	2.01.00	I .	1

Poznámka:

Uvedené plošné výměry jsou uváděny jako celkové, přičemž pro zástavbu bude sloužit cca 20% výměry, 80% bude sloužit jako zahrada.

- BPEJ - první číslo - klimatický region
 - druhá dvě čísla - hlavní půdní jednotka
 - čtvrté číslo - kód kombinace sklonitosti a expozice
 - páté číslo - kód kombinace skeletovosti a hloubky půdy

Charakteristika BPEJ v území katastru

- 01 - černozemě na spraši, středně těžké, převážně s příznivým vodním režimem.
Základní hodnota ve smyslu sazebníku odvodů-102 tis.kč.
- 06 - černozemě, převážně lužní, na slinitých a jílovitých substrátech, těžké půdy, avšak s lehčí ornici a těžkou spodinou občasně převlhčené.
Základní hodnota ve smyslu sazebníku odvodů -72tis.kč.
- 07 - černozemě, převážně lužní na slinitých a jílovitých substrátech, těžké až velmi těžké v ornici i spodině, periodicky převlhčené.
Základní hodnota ve smyslu sazebníku odvodů-58.tis.kč.
- 08 - černozemě smyté a erodované, převážně na spraších, zpravidla na svazích, středně těžké.
Základní hodnota ve smyslu sazebníku odvodů-82.tis.kč.
- 22 - hnědé a drnovité půdy na písčinych překryvech nivních uloženin, většinou lehčí, výsušné.
Základní hodnota ve smyslu sazebníku odvodů-36.tis.kč.
- 61 - nivní půdy na nivních uloženinách, jílech a slínech, těžké, obvykle mírně vlhčí.
Základní hodnota ve smyslu sazebníku odvodů-80.tis.kč.

Bonitované půdně ekologické jednotky jsou znázorněny v grafické příloze průzkumů a rozborů a popsány ve výkresu širších vztahů výkresové části ÚPN SÚ.

16.4. Základní hodnotové ukazatele zemědělské půdy v předmětných lokalitách

klimatický region	hlavní půdní jednotka	Kč v tis. na 1 ha
2	- 61 -	80
2	- 01 -	102

Faktory životního prostředí, které budou negativně ovlivněny odnětím půdy ze zemědělského půdního fondu a ekologická váha těchto vlivů:

- brněnská sídelní aglomerace - koeficient 10 (určeno usnesením vlády ČSSR č.26/1993) § 11 odst.3 zák.334/1992 Sb.
Odvody za trvale odnímanou půdu se nepředepisují, 61

- jde-li o odnětí půdy pro:
- stavby zemědělského prvovýroby, pro výstavbu zemědělských účelových komunikací, pro zřizování rybníků s chovem ryb nebo vodní drůbeže a pro uskutečnění investic do půdy za účelem zlepšení půdní úrodnosti
 - výstavbou objektů a zařízení potřebných pro čištění odpadních vod a pro zřizování skládek odpadů
 - komunikace, nádvoří, zpevněné plochy a zeleň při bytové výstavbě a pro výstavbu technického a občanského vybavení
 - účely vyjmenované v § 9 odst. 2

Poznámka:

- bilance záboru ZPF byla zpracována podle zákona č. 334/1992 Sb. o ochraně zemědělského půdního fondu a podle vyhlášky č. 13 ze dne 29.12.1993, kterou se upravují některé podrobnosti ochrany ZPF
- návrh ploch mimo současně zastavěné území obce navazuje na navrženou výstavbu na nezastavěných a nedostatečně využitých pozemcích v obci